STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

Gminy Miasta Krynica Morska

na lata 2027-2037

SPIS TREŚCI

Rozdział I. Wprowadzenie ... 4
I.1. Wstęp i uzasadnienie potrzeby opracowania strategii ... 4
I.2. Cel, zakres przedmiotowy i horyzont czasowy ... 4
I.3. Metodologia opracowania ... 5
Rozdział II. Podstawy prawne i zgodność z dokumentami strategicznymi ... 6
II.1. Podstawy prawne ... 6
II.2. Zgodność z dokumentami gminnymi, powiatowymi i krajowymi ... 7
Rozdział III. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Miasta Krynica Morska ... 9
III.1. Charakterystyka ogólna i położenie gminy ... 9
III.2. Sytuacja demograficzna ... 9
III.3. Rynek pracy i sytuacja gospodarcza ... 10
III.4. Zasoby instytucjonalne pomocy społecznej ... 12
III.5. Pomoc społeczna - skala i struktura świadczeniobiorców ... 14
III.6. Rodzina, piecza zastępcza i wspieranie rodziny ... 16
III.7. Osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami ... 17
III.8. Przeciwdziałanie przemocy domowej ... 18
III.9. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień ... 19
III.10. Bezpieczeństwo publiczne i warunki życia mieszkańców ... 21
III.11. Edukacja i zasoby oświatowe ... 23
III.12. Organizacje pozarządowe i ekonomia społeczna ... 24
III.13. Usługi społeczne realizowane przez CUS i proces deinstytucjonalizacji ... 26
III.14. Wnioski z diagnozy i zidentyfikowane obszary problemowe ... 28
Rozdział IV. Analiza SWOT ... 30
IV.1. Mocne strony ... 30
IV.2. Słabe strony ... 31
IV.3. Szanse zewnętrzne ... 31
IV.4. Zagrożenia zewnętrzne ... 32
IV.5. Synteza analizy SWOT ... 33
Rozdział V. Ocena realizacji dotychczasowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026 ... 34
V.1. Cel strategiczny 1: Aktywna, zintegrowana społeczność Miasta Krynica Morska gospodarnie wykorzystująca infrastrukturę miejską w celu własnego rozwoju ... 34
V.2. Cel strategiczny 2: Promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka problemu uzależnień ... 34
V.3. Cel strategiczny 3: Wzmacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu ... 35
V.4. Cel strategiczny 4: Integracja społeczna i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów ... 36
V.5. Cel strategiczny 5: Rozwój i edukacja mieszkańców Miasta Krynica Morska ... 36

V.6. Wnioski z oceny realizacji dotychczasowej Strategii ... 36
Rozdział VI. Misja, cele strategiczne i operacyjne ... 38
VI.1 Rodzina i dzieci ... 39
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami ... 40
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu ... 41
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej ... 43
VI.5 Profilaktyka uzależnień ... 44
VI.6 Edukacja i kultura ... 45
VI.7 Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej w warunkach gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej (obszar gminno-specyficzny) ... 46
Rozdział VII. Usługi społeczne i zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym ... 48
VII.1 Katalog usług społecznych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych ... 48
VII.2 Zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym ... 51
VII.3 Współpraca międzysektorowa i rozwój ekonomii społecznej ... 52
Rozdział VIII. Ramy finansowe i źródła finansowania ... 54
VIII.1 Dynamika wydatków na realizację zadań z zakresu polityki społecznej ... 54
VIII.2 Struktura źródeł finansowania ... 55
VIII.3 Planowane kierunki finansowania Strategii na lata 2027-2037 ... 57
Rozdział IX. System wdrażania, monitoringu i ewaluacji ... 59
IX.1 System wdrażania ... 59
IX.2 System monitoringu ... 60
IX.3 Ewaluacja ... 64
Rozdział X. Podsumowanie ... 66
X.1 Synteza diagnozy i kierunków strategicznych ... 66
X.2 Znaczenie wdrożenia Strategii dla rozwoju gminy ... 67
X.3 Perspektywa realizacji na lata 2027-2037 ... 67

Rozdział I. Wprowadzenie

I.1. Wstęp i uzasadnienie potrzeby opracowania strategii

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych stanowi podstawowy dokument programujący politykę społeczną gminy w perspektywie wieloletniej. Obowiązek jej opracowania wynika wprost z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, która nakłada na gminę zadanie własne o charakterze obowiązkowym w postaci opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz innych działań, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka.

Niniejszy dokument zastępuje dotychczas obowiązującą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2016-2026, przyjętą uchwałą Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej Nr XIII/137/15 z dnia 29 grudnia 2015 r. Realizacja poprzedniego dokumentu obejmowała pięć obszarów priorytetowych: integrację społeczności lokalnej, profilaktykę zdrowego stylu życia, rodzinę, politykę senioralną oraz edukację. Ocena stopnia realizacji wyznaczonych w nim celów oraz wnioski wynikające z dotychczasowego wdrażania zostały przedstawione w dalszej części niniejszego dokumentu.

Potrzeba opracowania nowej strategii wynika nie tylko z upływu horyzontu czasowego dokumentu dotychczasowego, lecz również z istotnych zmian instytucjonalnych i prawnych, jakie zaszły od 2015 roku. Z dniem 1 stycznia 2025 r. dotychczasowy Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej przekształcony został w Centrum Usług Społecznych, co wiąże się z rozszerzeniem katalogu realizowanych zadań o usługi społeczne w rozumieniu ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. W dniu 28 maja 2026 r. Rada Miejska przyjęła Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028, wyznaczający kierunek dalszego rozwoju usług świadczonych w środowisku lokalnym. Nowa strategia integruje dotychczasowy dorobek Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej z nową rolą Centrum Usług Społecznych jako realizatora usług społecznych.

Istotnym elementem uzasadniającym potrzebę opracowania dokumentu jest również specyfika gminy jako jednego z najmniejszych miast w Polsce pod względem liczby stałych mieszkańców (1 127 osób według stanu na 31 grudnia 2025 r.), położonego na Mierzei Wiślanej, o silnie sezonowej gospodarce turystycznej. Dane demograficzne wskazują na głęboką i postępującą depopulację oraz starzenie się społeczności lokalnej, co generuje rosnące zapotrzebowanie na usługi społeczne adresowane do osób starszych, przy czym niewielka skala demograficzna gminy i ograniczona liczebność stałej kadry instytucji lokalnych wpływają na sposób organizacji i dostępność części usług społecznych. Jednocześnie sezonowy charakter lokalnej gospodarki, opartej na mikroprzedsiębiorstwach, których znacząca część działa w sektorze usług, handlu i turystyki, przekłada się na specyficzną strukturę rynku pracy oraz potrzebę wypracowania rozwiązań łączących politykę społeczną z gospodarczym profilem gminy.

Gmina Miasto Krynica Morska wchodzi w skład powiatu nowodworskiego, w związku z czym niniejsza strategia pozostaje spójna ze Strategią Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego oraz uwzględnia współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w zakresie zadań powiatowych wynikających z systemu pomocy społecznej.

Podrozdział I.1 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

I.2. Cel, zakres przedmiotowy i horyzont czasowy

Celem głównym Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2027-2037 jest wyznaczenie długofalowych kierunków działań w obszarze polityki społecznej, odpowiadających na potrzeby i problemy zdiagnozowane wśród mieszkańców gminy, z uwzględnieniem specyfiki lokalnej wynikającej z nadmorskiego, sezonowego i turystycznego charakteru miasta.

Zakres przedmiotowy strategii obejmuje w szczególności: diagnozę sytuacji społecznej gminy, w tym sytuację demograficzną, rynek pracy, zasoby instytucjonalne pomocy społecznej, sytuację rodzin, osób starszych i

osób z niepełnosprawnościami, zjawisko przemocy domowej, problemy uzależnień oraz określenie zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych; prognozę zmian w obszarach objętych strategią; analizę SWOT obszarów problemowych; ocenę realizacji dotychczasowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026; określenie misji, celów strategicznych i operacyjnych w podziale na obszary priorytetowe, w tym obszar gminno-specyficzny związany z rozwojem usług społecznych i ekonomii społecznej w warunkach sezonowej gospodarki turystycznej; wskazanie usług społecznych i zadań publicznych zlecanych organizacjom pozarządowym; ramy finansowe oraz system wdrażania, monitoringu i ewaluacji.

Horyzont czasowy strategii obejmuje lata 2027-2037, tj. jedenaście pełnych lat kalendarzowych, umożliwiając realizację działań o charakterze długofalowym, wykraczających poza pojedynczą kadencję samorządową. Strategia pozostaje komplementarna wobec Strategii Rozwoju Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2026-2035, przy czym oba dokumenty mają odrębne horyzonty obowiązywania.

I.3. Metodologia opracowania

Opracowanie strategii poprzedzone zostało wieloetapowym procesem analitycznym, obejmującym analizę danych zastanych oraz wyników badań społecznych prowadzonych na terenie gminy. Podstawę materiałową dokumentu stanowią w szczególności: Diagnoza Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska 2026, zawierająca wyniki badań ankietowych przeprowadzonych wśród mieszkańców oraz uczniów; Diagnoza Potrzeb i Potencjału Społeczności Lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Krynica Morska, stanowiąca podstawę rozwoju Centrum Usług Społecznych i katalogu usług; sprawozdania opisowe z działalności dotychczasowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz Centrum Usług Społecznych za lata 2023-2025; roczne plany działalności Centrum Usług Społecznych; sprawozdania Zespołu Interdyscyplinarnego; informacje przekazywane do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie; raporty o stanie gminy za lata 2023-2025; dane demograficzne Głównego Urzędu Statystycznego pochodzące z Banku Danych Lokalnych; dotychczasowa Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026 wraz z rocznymi sprawozdaniami z jej realizacji, a także Strategia Rozwoju Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2026-2035, przyjęta uchwałą nr XXXIV/250/2026 Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 26 sierpnia 2026 r., stanowiąca punkt odniesienia dla analizy spójności strategicznej gminy.

W procesie opracowania dokumentu zastosowano podejście łączące analizę ilościową danych statystycznych i sprawozdawczych z jakościową interpretacją wyników badań ankietowych oraz wniosków płynących z dokumentów planistycznych gminy. Rozdział diagnostyczny strategii skonstruowany został w układzie wielowątkowym, odpowiadającym poszczególnym obszarom polityki społecznej, z uwzględnieniem specyfiki gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej jako czynnika przenikającego większość analizowanych zagadnień. Sformułowane na tej podstawie wnioski diagnostyczne stanowią punkt wyjścia do przeprowadzenia analizy SWOT oraz wyznaczenia celów strategicznych i operacyjnych, zgodnie ze Strukturalnym Modelem Rekomendacji, autorską metodyką wykonawcy niniejszego opracowania, w której każde działanie łączy intencję, konkretny mechanizm realizacji oraz oczekiwany rezultat.

Dokument uwzględnia podstawy prawne wynikające z ustawy o pomocy społecznej oraz ustaw sektorowych regulujących poszczególne obszary polityki społecznej, w tym przepisy wprowadzone ustawą z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej, obejmujące obowiązek przekazania projektu gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych do zaopiniowania przez koordynatora do spraw opieki długoterminowej.

Rozdział II. Podstawy prawne i zgodność z dokumentami strategicznymi

II.1. Podstawy prawne

Niniejsza strategia została opracowana z uwzględnieniem obowiązujących przepisów prawa, wyznaczających zarówno obowiązek jej sporządzenia, jak i zakres przedmiotowy poszczególnych jej elementów. Podstawę prawną dokumentu stanowią w szczególności następujące akty prawne:

1	**Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w zakresie obowiązku opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych jako zadania własnego gminy o charakterze obowiązkowym (art. 17 ust. 1 pkt 1), opracowania strategii i wymaganego zakresu jej treści, obejmującego diagnozę sytuacji społecznej wraz z określeniem zdolności podmiotów ekonomii społecznej do realizacji usług społecznych oraz prognozę zmian (art. 16b ust. 1-2), obowiązku przekazania projektu strategii do zaopiniowania przez koordynatora do spraw opieki długoterminowej (art. 16b ust. 2a), wskazania usług społecznych oraz zadań publicznych zlecanych organizacjom pozarządowym (art. 16b ust. 3), a także zasad ustalania liczby pracowników socjalnych w odniesieniu do liczby mieszkańców gminy oraz liczby rodzin objętych pracą socjalną (art. 110 ust. 11-12), stosowanych z uwzględnieniem przekształcenia Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych.**
2	Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
3	**Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.**
4	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, w zakresie obowiązku opracowania i realizacji gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej (art. 6 ust. 2 pkt 1).
5	**Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w zakresie obowiązku opracowania gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, uchwalanego na okres nie dłuższy niż 4 lata (art. 4^1 ust. 2 i 2a), w powiązaniu z ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.**
6	Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii.
7	**Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.**
8	Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej.
9	**Ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym.**
10	Ustawa z dnia 11 czerwca 2026 r. o osobach starszych i koordynacji opieki długoterminowej, w zakresie wprowadzenia obowiązku przekazania projektu gminnej strategii rozwiązywania

problemów społecznych do zaopiniowania przez koordynatora do spraw opieki długoterminowej.

Wskazane powyżej akty prawne wyznaczają ramy formalne dokumentu oraz zakres zagadnień, które strategia obejmuje w poszczególnych rozdziałach, w tym w szczególności w rozdziale dotyczącym usług społecznych i zadań publicznych zlecanych organizacjom pozarządowym (Rozdział VII) oraz w rozdziale określającym obszary priorytetowe polityki społecznej gminy (Rozdział VI).

II.2. Zgodność z dokumentami gminnymi, powiatowymi i krajowymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2027-2037 pozostaje spójna z dokumentami strategicznymi obowiązującymi na poziomie gminnym, powiatowym i krajowym, stanowiąc element zintegrowanego systemu planowania rozwoju lokalnego i polityki społecznej.

Na poziomie gminnym podstawowym punktem odniesienia jest Strategia Rozwoju Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2026-2035, przyjęta uchwałą nr XXXIV/250/2026 Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 26 sierpnia 2026 r., wyznaczająca długofalowe kierunki rozwoju społeczno-gospodarczego gminy. Niniejsza strategia rozwija i uszczegóławia w wymiarze polityki społecznej cel strategiczny nr 5 (Rozwój usług publicznych) oraz cel strategiczny nr 7 (Aktywność lokalna), przyjęte w tym dokumencie, zapewniając jednocześnie komplementarność działań o charakterze długofalowym. Dokumentem uzupełniającym na poziomie gminnym jest Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych dla Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2026-2028, przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej Nr XXX/229/2026 z dnia 28 maja 2026 r. Wyznaczony w tym planie kierunek rozwoju usług świadczonych w środowisku lokalnym znajduje odzwierciedlenie w diagnozie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych oraz w obszarach priorytetowych niniejszej strategii, w tym w obszarze gminno-specyficznym dotyczącym rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej. Na poziomie gminnym strategia pozostaje również spójna z Lokalnym Planem Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028, który operacjonalizuje rozwój usług świadczonych w społeczności lokalnej, opisany w podrozdziale III.13.

Na poziomie powiatowym strategia uwzględnia kierunki rozwoju i polityki społecznej powiatu nowodworskiego, w tym Strategię Rozwoju Powiatu Nowodworskiego na lata 2025-2034, a dotychczasowa Strategia Integracji i Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Nowodworskiego na lata 2016-2026 stanowi punkt odniesienia dla prowadzonej dotąd współpracy i realizacji zadań. Spójność tę zapewnia bieżąca współpraca Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, obejmująca w szczególności przekazywanie corocznych informacji z realizacji zadań własnych gminy w obszarach objętych strategią powiatową, w tym przeciwdziałania przemocy domowej, profilaktyki uzależnień oraz wspierania rodziny.

Zakres tej współpracy ilustruje aktywność gminy odnotowana w rozliczeniu zadań własnych za rok 2023, obejmująca między innymi pracę Zespołu Interdyscyplinarnego podczas 5 posiedzeń oraz 6 spotkań powołanej przy nim Grupy Roboczej prowadzącej pracę z konkretnymi rodzinami, prowadzenie procedury „Niebieskiej Karty” w 2 środowiskach rodzinnych, zapewnienie nieodpłatnej specjalistycznej terapii osobom uzależnionym i ich rodzinom w wymiarze 303 godzin konsultacji, organizowanie usług opiekuńczych świadczonych w środowisku zamieszkania na rzecz 31 mieszkańców w wymiarze 3519 godzin, w tym w ramach programu „Opieka 75+” dla 17 osób, realizację 441,5 godziny opieki wytchnieniowej oraz 954 godzin wsparcia w formie asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, a także prowadzenie bezpłatnej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych, z której skorzystało 17 rodzin.

Na poziomie krajowym strategia pozostaje zgodna z kierunkami wyznaczonymi w dokumencie Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.), przyjętym uchwałą nr 135 Rady Ministrów z dnia 15 czerwca 2022 r. Dokument ten wskazuje rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym oraz proces deinstytucjonalizacji jako priorytetowe kierunki polityki

społecznej państwa, co znajduje pełne odzwierciedlenie w przyjętej przez gminę roli Centrum Usług Społecznych jako realizatora usług społecznych oraz w kierunkach działań określonych w dalszych rozdziałach niniejszej strategii.

Rozdział III. Diagnoza sytuacji społecznej Gminy Miasta Krynica Morska

III.1. Charakterystyka ogólna i położenie gminy

Gmina Miasto Krynica Morska jest gminą miejską położoną w powiecie nowodworskim, w województwie pomorskim. Miasto leży na Mierzei Wiślanej, pomiędzy Zatoką Gdańską a Zalewem Wiślanym, i obejmuje obszar 118,6 km², zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego. Według stanu na 31 grudnia 2025 r. miasto zamieszkiwało 1127 osób, co sprawia, że Krynica Morska należy do najmniejszych miast w Polsce pod względem liczby mieszkańców, przy jednej z najniższych gęstości zaludnienia wśród polskich miast, wynoszącej około 9,5 osoby na kilometr kwadratowy.

Gospodarka gminy oparta jest w głównej mierze na turystyce oraz usługach powiązanych z obsługą ruchu turystycznego, co nadaje jej funkcjonowaniu wyraźnie sezonowy charakter. W okresie letnim liczba osób przebywających na terenie miasta istotnie wzrasta w stosunku do liczby stałych mieszkańców, co wpływa na organizację pracy instytucji publicznych, w tym jednostek realizujących zadania z zakresu polityki społecznej, zmuszonych do funkcjonowania w warunkach silnych wahań sezonowego obciążenia. Specyfika ta, w połączeniu z niewielką liczbą stałych mieszkańców oraz peryferyjnym, nadmorskim położeniem gminy na wąskim obszarze Mierzei Wiślanej, stanowi jeden z kluczowych czynników determinujących kierunki polityki społecznej opisane w dalszych rozdziałach niniejszej strategii.

Organami samorządu gminy są Burmistrz oraz Rada Miejska w Krynicy Morskiej. Zadania z zakresu pomocy społecznej i usług społecznych realizuje Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej, utworzone z dniem 1 stycznia 2025 r. w wyniku przekształcenia dotychczasowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej. Na terenie gminy funkcjonują ponadto Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespół Interdyscyplinarny, powołany do realizacji procedury „Niebieskiej Karty" i przeciwdziałania przemocy domowej, a także szkoła podstawowa, stanowiąca jedyną placówkę oświatową na terenie gminy. Zasoby instytucjonalne gminy, ze względu na jej niewielką skalę, charakteryzują się wysokim stopniem wzajemnej współzależności poszczególnych podmiotów, co zostało szerzej opisane w podrozdziale dotyczącym zasobów instytucjonalnych pomocy społecznej.

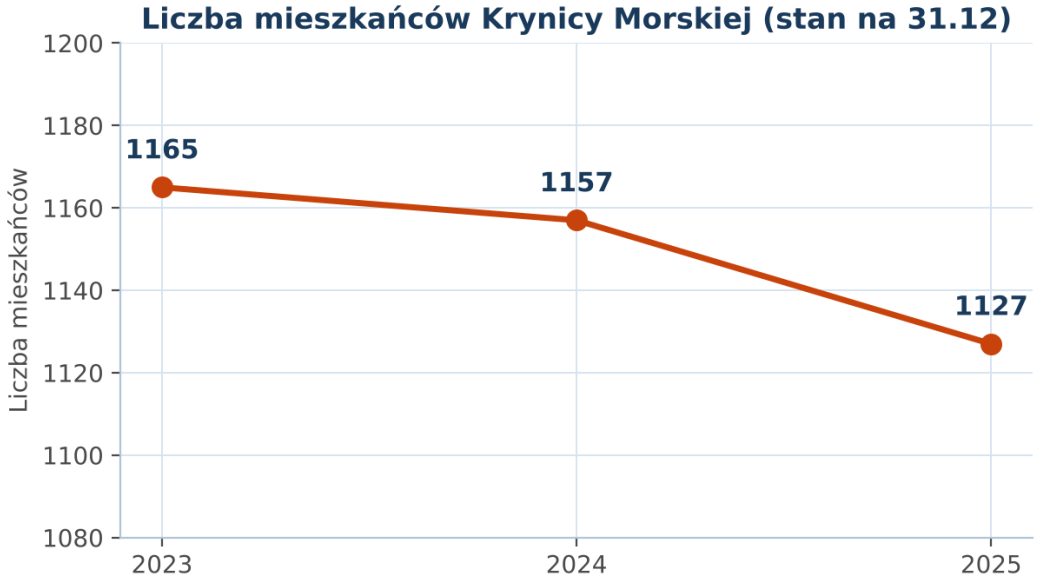
Podrozdział III.1 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

III.2. Sytuacja demograficzna

Dane Głównego Urzędu Statystycznego za lata 2023-2025 potwierdzają postępujący i wyraźnie przyspieszający proces depopulacji gminy. Liczba mieszkańców zmniejszyła się z 1165 osób na koniec 2023 r. do 1157 osób na koniec 2024 r. oraz 1127 osób na koniec 2025 r., co oznacza spadek o 38 osób, czyli o 3,3%, w ciągu dwóch lat. W strukturze według płci na koniec 2025 r. mieszkało w gminie 557 mężczyzn i 570 kobiet.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba mieszkańców (stan na 31.12)	1165	1157	1127
Urodzenia żywe	11	3	0
Zgony	14	17	9
Przyrost naturalny	-3	-14	-9
Saldo migracji ogółem	-13	+2	-22

Wskaźnik	2023	2024	2025
Udział wieku przedprodukcyjnego	12,4%	11,6%	10,5%
Udział wieku produkcyjnego	59,7%	60,7%	59,6%
Udział wieku poprodukcyjnego	27,9%	27,7%	29,9%

Wykres 1. Liczba mieszkańców Krynicy Morskiej w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ewidencji ludności Urzędu Miasta Krynica Morska.

Ujemny przyrost naturalny odnotowywano w gminie w każdym z analizowanych lat, przy czym liczba urodzeń żywych spadała systematycznie z 11 w 2023 r. do 3 w 2024 r. oraz do zera w 2025 r., podczas gdy liczba zgonów pozostawała wyraźnie wyższa. Saldo migracji było ujemne w 2023 r. i w 2025 r., z chwilowym dodatnim wynikiem w 2024 r., co nie zmienia ogólnego, niekorzystnego trendu demograficznego gminy w analizowanym okresie.

Zmiany w strukturze wieku ludności wskazują na postępujące starzenie się społeczności lokalnej. Udział osób w wieku przedprodukcyjnym zmniejszył się z 12,4% w 2023 r. do 10,5% w 2025 r., podczas gdy udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł z 27,9% do 29,9%, obejmując w 2025 r. blisko jedną trzecią mieszkańców gminy. Udział osób w wieku produkcyjnym pozostawał w tym czasie względnie stabilny, kształtując się na poziomie 59,6-60,7%. Zjawisko to znajduje potwierdzenie również w danych Oceny Zasobów Pomocy Społecznej, której prognoza demograficzna wskazuje na dalszy wzrost liczebności najstarszych grup wiekowych w kolejnych latach.

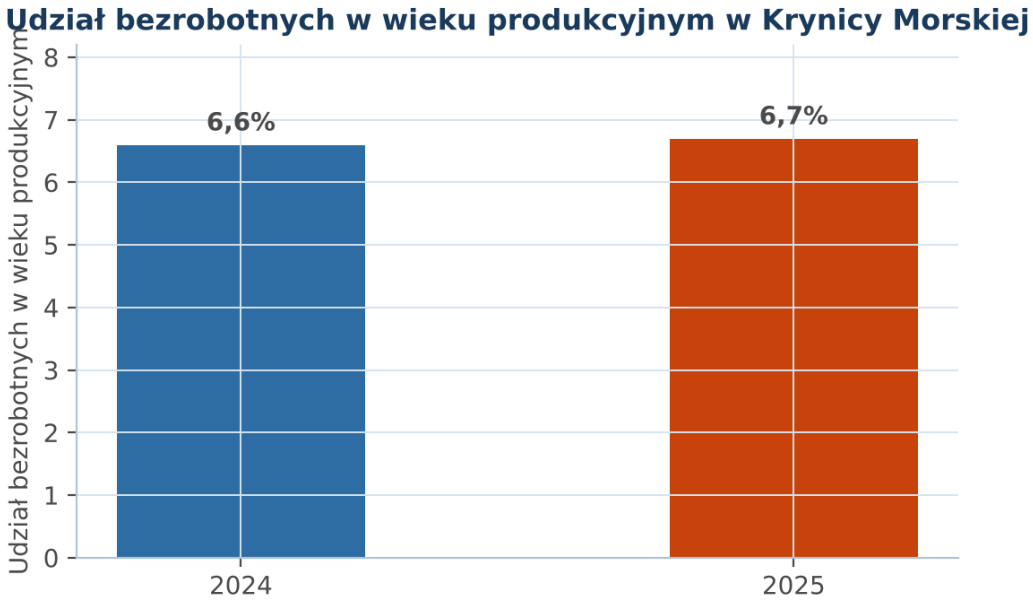
Przedstawione tendencje demograficzne, obejmujące jednoczesną depopulację, spadek liczby urodzeń oraz postępujące starzenie się społeczności lokalnej, stanowią jeden z kluczowych czynników determinujących zapotrzebowanie na usługi społeczne adresowane do osób starszych oraz konieczność dostosowania zasobów instytucjonalnych gminy do zmieniającej się struktury demograficznej, co zostało szerzej rozwinięte w dalszych podrozdziałach niniejszego rozdziału.

III.3. Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Gospodarka Krynicy Morskiej ma jednoznacznie usługowo-turystyczny charakter. W 2024 r. 421 z 499 zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej, czyli ponad 84% ogółu, należało do sektora usług, handlu i turystyki. Liczba podmiotów gospodarczych utrzymuje się na wysokim poziomie, choć podlega wahaniom: po spadku do 456 jednostek w 2017 r. wzrosła do 506 w 2023 r., a w 2024 r. obniżyła się nieznacznie do 499. Dynamika rejestracji i likwidacji działalności pozostaje niekorzystna, saldo wyniosło minus 15 w 2023 r. i minus 6 w 2024 r. (13 nowych rejestracji przy 19 likwidacjach).

Lokalna przedsiębiorczość oparta jest niemal wyłącznie na mikroprzedsiębiorstwach: w 2024 r. 490 firm zatrudniało od 0 do 9 osób, 9 firm od 10 do 49 osób, a żaden podmiot nie zatrudniał więcej niż 49 pracowników. Sektor prywatny stanowi zasadniczy trzon lokalnej gospodarki, obejmując w 2024 r. 488 z 499 podmiotów, czyli 97,8% wszystkich firm działających na terenie miasta. Poziom aktywności gospodarczej w przeliczeniu na liczbę mieszkańców jest przy tym wyjątkowo wysoki i odpowiada 434,3 podmiotu na 1 tys. mieszkańców w 2024 r. (ludność według stanu na 30 czerwca), co oznacza, że jeden zarejestrowany podmiot przypada statystycznie na niespełna trzech mieszkańców gminy, choć wysoka liczba przedsiębiorstw na mieszkańca nie przekłada się na rozbudowaną strukturę stałego zatrudnienia, ze względu na dominację działalności sezonowych i mikropodmiotów.

Wskaźnik	2024	2025
Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym	6,6%	6,7%
Wpływy z PIT na 1 mieszkańca	2 509 zł	4 367 zł

Wykres 2. Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym w Krynicy Morskiej w latach 2024-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego (GUS), Bank Danych Lokalnych, oraz danych o rynku pracy za 2025 rok.

Sytuacja na rynku pracy poprawia się ilościowo na przestrzeni ostatnich lat: liczba osób bezrobotnych zmniejszyła się z poziomu blisko 120 osób w 2014 r. do 46 osób w 2024 r. Mimo to rynek pracy zachowuje cechy strukturalnej słabej strony, ponieważ udział osób zarejestrowanych jako bezrobotne w wieku produkcyjnym wyniósł w 2024 r. 6,6%. Bezrobocie koncentruje się przede wszystkim w grupach wieku typowych dla stabilnej aktywności zawodowej: w 2024 r. w grupie do 25 lat bez pracy pozostawały 4 osoby, w grupie od 25 do 50 lat 21 osób, a w grupie powyżej 50 lat również 21 osób. W strukturze bezrobocia utrzymuje się nieznaczna przewaga kobiet (6,6% wobec 6,5% wśród mężczyzn), co pozostaje zgodne z usługowym profilem lokalnego rynku pracy. W 2025 r. udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku

produkcyjnym wyniósł 6,7%, utrzymując się na poziomie zbliżonym do roku poprzedniego, przy czym dane za 2025 r. gromadzone były już w warunkach zmienionych zasad rejestracji bezrobotnych, wprowadzonych ustawą o rynku pracy i służbach zatrudnienia obowiązującą od 1 czerwca 2025 r.

Wpływy z podatku dochodowego od osób fizycznych w przeliczeniu na mieszkańca, opisujące poziom dochodów podatkowych gminy, rosły bardzo dynamicznie, zwiększając się z 525 zł w 2014 r. do 2 509 zł w 2024 r. W 2025 r. wpływy gminy z udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych wyniosły 4 921 657,26 zł, co odpowiada około 4 367 zł na mieszkańca, przy czym na skokowy wzrost tej wartości wpłynęły nowe zasady ustalania dochodów jednostek samorządu terytorialnego z udziałów w PIT i CIT, obowiązujące od 2025 r. na mocy ustawy z dnia 1 października 2024 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego, co ogranicza bezpośrednią porównywalność z latami wcześniejszymi. Według Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej, według stanu na 31 grudnia 2025 r., głównym miejscem wykonywania działalności gospodarczej na terenie gminy było 1 086 wpisów, w tym 145 działalności aktywnych i 306 zawieszonych, co dodatkowo potwierdza wysoką aktywność rejestrową przy ograniczonej skali działalności prowadzonej w sposób ciągły. Gospodarka miasta pozostaje przy tym silnie uzależniona od funkcji turystycznej, co potwierdza rejestracja 304 działalności w kategorii obiektów noclegowych turystycznych oraz 286 obiektów sezonowych i 105 całorocznych zgłoszonych do ewidencji w 2022 r. Sezonowość stanowi jedną z podstawowych barier gospodarczych gminy: szczyt aktywności przypada na lipiec i sierpień, kiedy działa około 100 do 120 restauracji i barów, natomiast poza sezonem liczba trwałych miejsc pracy jest znacznie ograniczona.

Subiektywna ocena lokalnego rynku pracy, wyrażona w badaniach ankietowych przeprowadzonych na potrzeby diagnozy społeczno-gospodarczej gminy, pozostaje wyraźnie negatywna: 64,2% respondentów oceniło dostępność miejsc pracy negatywnie, a jedynie 13,2% sformułowało ocenę pozytywną. Społeczny obraz przedsiębiorczości jest umiarkowanie korzystny (46,2% ocen pozytywnych wobec 17% negatywnych), natomiast system wspierania przedsiębiorczości oraz warunki do jej rozwoju oceniane są w znacznej części jako trudne do jednoznacznego określenia, co wskazuje na niską rozpoznawalność instrumentów wsparcia dostępnych dla lokalnych przedsiębiorców. Zjawiska te, w połączeniu z silną sezonowością gospodarki oraz niewielką skalą demograficzną gminy, stanowią istotny kontekst dla kierunków polityki społecznej opisanych w dalszych rozdziałach niniejszej strategii, w tym dla obszaru gminno-specyficznego dotyczącego rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej.

III.4. Zasoby instytucjonalne pomocy społecznej

Jedyną instytucją organizacyjną pomocy społecznej funkcjonującą na terenie Gminy Miasta Krynica Morska jest Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej, utworzone z dniem 1 stycznia 2025 r. w drodze przekształcenia dotychczasowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 9 września 2024 r. Przekształcenie w centrum usług społecznych, zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, stworzyło formalno-prawne i organizacyjne warunki do rozwoju usług społecznych jako samodzielnego obszaru lokalnej polityki społecznej, obok dotychczasowych zadań z zakresu pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego. Centrum, jako jednostka organizacyjna gminy, co roku, do końca marca, przedstawia Radzie Miejskiej sprawozdanie z działalności za rok poprzedni.

Z uwagi na niewielką skalę demograficzną i ograniczone zasoby lokalowe, Gmina Miasto Krynica Morska nie prowadzi na swoim terenie żadnej wyspecjalizowanej placówki pomocy społecznej. Na obszarze gminy nie funkcjonują domy pomocy społecznej, ośrodki wsparcia, środowiskowe domy samopomocy, kluby samopomocy ani mieszkania chronione lub treningowe. Mieszkańcy wymagający umieszczenia w domu pomocy społecznej kierowani są do placówek funkcjonujących na terenie powiatu nowodworskiego lub innych powiatów, zgodnie z zasadą, że prowadzenie domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym należy do zadań powiatu. Jedynym zasobem instytucjonalnym pomocy i wsparcia pozostaje zatem Centrum Usług Społecznych, realizujące zarówno zadania pomocy społecznej, jak i rozwijające nowy, systemowy obszar usług społecznych.

Strukturę organizacyjną Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w latach 2023-2024 tworzyły trzy wydziały: wydział systemu pomocy społecznej, obejmujący dział ds. pomocy społecznej, dział ds. asysty rodzinnej oraz dział ds. usług opiekuńczych, wydział świadczeń oraz wydział finansowy, podległe kierownikowi Ośrodka. Przekształcenie w centrum usług społecznych wiązało się z rozbudową struktury organizacyjnej, zgodnie z wymogami art. 23 ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych. Na czele Centrum stoi Dyrektor, któremu podlegają: dział ds. realizacji zadań pomocy społecznej, obejmujący zespół ds. pomocy społecznej, zespół ds. asystentury rodzinnej, zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, zespół ds. usług opiekuńczych oraz nowo utworzony zespół do spraw organizowania usług społecznych, a także dział księgowości oraz dział świadczeń i dodatków.

Utworzenie zespołu do spraw organizowania usług społecznych stanowi kluczową zmianę jakościową wynikającą z przekształcenia w centrum usług społecznych. W jego skład wchodzą stanowiska nieistniejące wcześniej w strukturze Ośrodka: organizator usług społecznych, odpowiedzialny za rozeznanie potrzeb i wdrażanie usług społecznych oraz opracowywanie standardów ich jakości, koordynator indywidualnych planów usług społecznych, odpowiedzialny za opracowywanie i monitorowanie indywidualnych planów usług dla osób zainteresowanych, oraz organizator społeczności lokalnej, odpowiedzialny za aktywizację wspólnoty samorządowej i rozwój lokalnych form wsparcia i samopomocy. Powstanie tych stanowisk rozszerza zakres działania jednostki poza dotychczasowy, selektywny model pomocy społecznej, w kierunku powszechnie dostępnych usług społecznych adresowanych do całej społeczności lokalnej.

Wskaźnik	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Pracownicy na umowę o pracę (ogółem)	10	9	10	11	11	11
W tym pracownicy socjalni (etaty)	2	1	2	3	3	4
Kierownik / Dyrektor	1	1	1	1	1	1

Łączna liczba pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę pozostaje w analizowanym okresie względnie stabilna, kształtując się na poziomie 9-11 osób, przy czym od 2023 r. utrzymuje się na poziomie 11 pracowników zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Liczba pracowników socjalnych wzrosła z 2 etatów w 2020 r. do 4 etatów w 2025 r., w związku z utworzeniem w ramach zespołu ds. pomocy społecznej stanowiska starszego pracownika socjalnego. Wymóg ustawowy dotyczący minimalnego zatrudnienia pracowników socjalnych, określony w art. 110 ust. 11-12 ustawy o pomocy społecznej, nie był spełniony w latach 2021-2022, kiedy liczba pracowników socjalnych wynosiła odpowiednio 1 i 2 etaty, natomiast od 2023 r. jest spełniany w sposób trwały. Centrum korzysta ponadto z dodatkowych form zatrudnienia w ramach programów rządowych; w 2025 r. w ramach umów cywilnoprawnych zatrudniano łącznie 10 osób realizujących zadania w programach „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością", „Opieka wytchnieniowa" oraz „Korpus Wsparcia Seniorów".

Kadra Centrum podnosi systematycznie swoje kwalifikacje zawodowe, przy rosnącej intensywności działań szkoleniowych: liczba szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy, wzrosła z 15 w 2023 r. do 18 w 2024 r. oraz 26 w 2025 r., obejmując tematykę przeciwdziałania przemocy domowej, deinstytucjonalizacji, organizowania usług społecznych, świadczeń rodzinnych oraz pracy z osobą w trudnej sytuacji życiowej.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Wydatki ogółem (zł)	2 392 267,73	3 051 244,30	3 412 649,90

Wskaźnik	2023	2024	2025
Budżet gminy (zadania własne)	1 186 624,05	1 359 238,47	1 634 734,19
Budżet państwa (zadania zlecone i własne)	1 205 643,68	1 692 005,83	1 777 915,71

Budżet Centrum wykazuje w analizowanym okresie wyraźną tendencję wzrostową: łączne wydatki na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej i usług społecznych wzrosły z 2 392 267,73 zł w 2023 r. do 3 412 649,90 zł w 2025 r., co oznacza wzrost o 42,7% w ciągu dwóch lat. Wzrost dotyczy obu głównych źródeł finansowania: środków własnych gminy (z 1 186 624,05 zł do 1 634 734,19 zł) oraz dotacji z budżetu państwa na zadania zlecone i własne (z 1 205 643,68 zł do 1 777 915,71 zł). Po stronie wydatków gminnych największy udział ma utrzymanie jednostki oraz koszty pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej, natomiast po stronie środków rządowych, wypłata świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego, która w 2025 r. przekroczyła 1,1 mln zł.

Przedstawiony obraz zasobów instytucjonalnych wskazuje, że lokalna polityka społeczna Gminy Miasta Krynica Morska realizowana jest w całości przez jedną wielofunkcyjną jednostkę organizacyjną, przy braku wyspecjalizowanych placówek pomocy i wsparcia na terenie gminy. Stabilny, choć niewielki, poziom zatrudnienia, w połączeniu z systematycznie rosnącym budżetem i rozszerzającym się zakresem zadań wynikającym z przekształcenia w centrum usług społecznych, stanowi istotny punkt odniesienia dla dalszej diagnozy zasobów i potrzeb w obszarze pomocy społecznej, przeciwdziałania przemocy domowej, wsparcia rodziny oraz usług adresowanych do osób starszych, opisanych w kolejnych podrozdziałach niniejszego rozdziału.

III.5. Pomoc społeczna - skala i struktura świadczeniobiorców

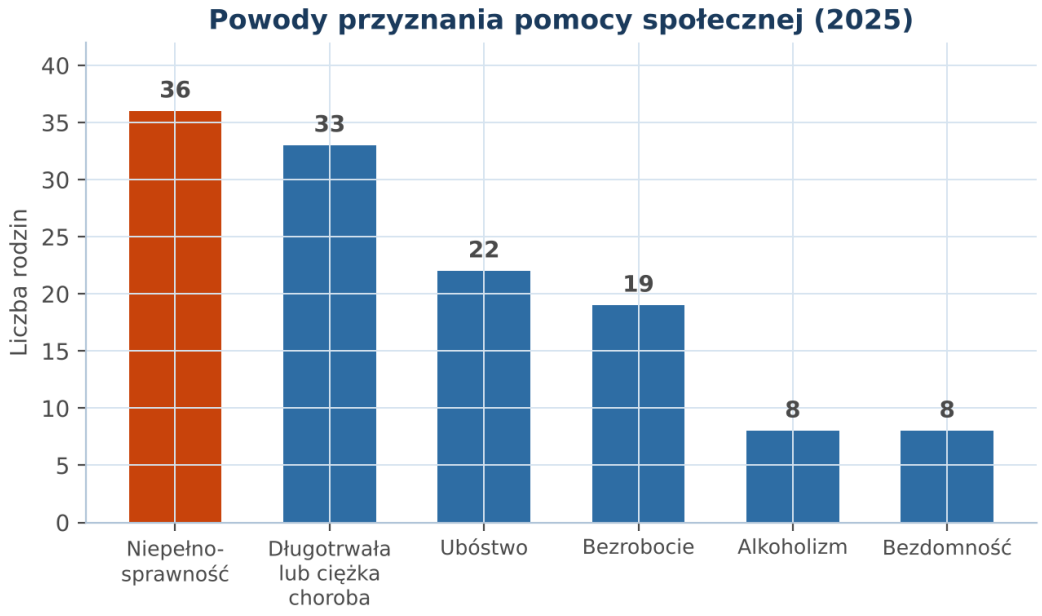
Liczba rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w Gminie Miasta Krynica Morska zmniejszyła się w latach 2023-2025 z 92 do 71, czyli o 22,8%, przy jednoczesnym spadku liczby osób objętych pomocą w rodzinach z 140 do 96. Tendencja ta pozostaje zgodna z ogólnym kierunkiem zmian demograficznych gminy, opisanym w podrozdziale III.2, obejmującym depopulację i starzenie się społeczności lokalnej. Skala korzystania ze świadczeń pieniężnych utrzymuje się na względnie stabilnym poziomie 42-47 osób rocznie, natomiast liczba osób korzystających ze świadczeń niepieniężnych zmniejszyła się z 67 w 2023 r. do 55 w 2025 r.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	92	74	71
Liczba osób w rodzinach	140	95	96
Osoby korzystające ze świadczeń pieniężnych	47	42	47
Osoby korzystające ze świadczeń niepieniężnych	67	59	55

Struktura rodzin objętych pomocą społeczną wskazuje na rosnący udział gospodarstw jednoosobowych, które stanowiły 79,3% ogółu rodzin korzystających z pomocy w 2023 r., 89,2% w 2024 r. oraz 84,5% w 2025 r. Niemal połowę rodzin objętych wsparciem, odpowiednio 47,8%, 51,4% i 47,9% w kolejnych latach, stanowiły rodziny emerytów i rencistów, co koresponduje z postępującym starzeniem się populacji gminy oraz wysokim udziałem jednoosobowych gospodarstw domowych osób starszych. Rodziny z dziećmi stanowiły relatywnie niewielki, choć zmienny udział wśród świadczeniobiorców, od 8,1% w 2024 r. do 12% w 2023 r.; w 2025 r. rodziny z dziećmi stanowiły 11,3% rodzin korzystających z pomocy społecznej (8 z 71 rodzin, obejmujących łącznie 30 osób).

Wśród przesłanek przyznawania pomocy społecznej dominują od lat długotrwała lub ciężka choroba oraz niepełnosprawność. Z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby pomoc otrzymywało od 33 do 48 rodzin rocznie, a z powodu niepełnosprawności od 34 do 40 rodzin rocznie w analizowanym okresie. Kolejnymi, istotnymi przyczynami korzystania z pomocy pozostają ubóstwo oraz bezrobocie, przy czym liczba rodzin wskazujących te powody systematycznie, choć nieznacznie, się zmniejszała. Problem alkoholizmu jako powodu udzielenia pomocy dotyczył 16 rodzin w 2023 r. i 2024 r., a w 2025 r. zmniejszył się do 8 rodzin.

Powód przyznania pomocy (liczba rodzin)	2023	2024	2025
Długotrwała lub ciężka choroba	48	36	33
Niepełnosprawność	34	40	36
Ubóstwo	30	27	22
Bezrobocie	21	20	19
Alkoholizm	16	16	8
Bezdomność	5	5	8

Wykres 3. Powody przyznania pomocy społecznej w 2025 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej, 2025.

W 2025 r. do Centrum Usług Społecznych wpłynęło 113 wniosków o udzielenie pomocy, na podstawie których wydano 232 decyzje administracyjne, w tym 159 decyzji przyznających świadczenie oraz jedną decyzję odmowną, przy zachowaniu podobnego poziomu aktywności administracyjnej jak w latach 2023-2024, kiedy wpływało odpowiednio 138 i 108 wniosków. Kryterium dochodowe uprawniające do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wzrosło w analizowanym okresie z 776 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 600 zł dla osoby w rodzinie w 2023 r. do 1010 zł i 823 zł w 2025 r., co stanowi istotny czynnik wpływający na liczbę osób i rodzin kwalifikujących się do wsparcia.

Przedstawione dane wskazują, że pomoc społeczna w Gminie Miasta Krynica Morska koncentruje się w coraz większym stopniu na osobach starszych i samotnie gospodarujących, zmagających się z długotrwałą chorobą lub niepełnosprawnością, przy stabilizującej się, choć niższej niż w poprzednich latach, liczbie świadczeniobiorców. Tendencja ta, w połączeniu z postępującym starzeniem się społeczności lokalnej opisanym w podrozdziale III.2, wyznacza kierunek dalszej diagnozy potrzeb w obszarze wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami, przedstawionej w podrozdziale III.7 niniejszego rozdziału.

III.6. Rodzina, piecza zastępcza i wspieranie rodziny

Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej realizuje w gminie jeden asystent rodziny, zatrudniony w ramach Centrum Usług Społecznych w wymiarze 1 etatu. Liczba rodzin korzystających z usług asystenta rodziny wykazywała w ostatnich latach znaczące wahania, od 10 rodzin w 2021 r., przez wyraźny spadek do 3 rodzin w 2023 r., po ponowny wzrost do 5 rodzin w 2024 r. oraz 6 rodzin w 2025 r. W dwóch ostatnich latach po dwie rodziny były objęte wsparciem asystenta na podstawie wyroku sądu.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	3	5	6
Koszt realizacji zadania - budżet gminy (zł)	14 880,94	74 461,81	91 837,39
Dotacja budżetu państwa (zł)	9 375,07	21 618,59	18 419,17

Zadanie realizowane jest w ramach resortowego programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, finansowanego łącznie ze środków własnych gminy oraz dotacji z budżetu państwa. Koszt realizacji zadania wzrósł z 14 880,94 zł w 2023 r. do 91 837,39 zł w 2025 r. po stronie budżetu gminy, co odpowiada rozszerzeniu liczby rodzin objętych wsparciem oraz ogólnemu wzrostowi kosztów wynagrodzeń. Dotacja z budżetu państwa na realizację programu wyniosła odpowiednio 9 375,07 zł, 21 618,59 zł oraz 18 419,17 zł w kolejnych latach analizowanego okresu.

Liczba dzieci z terenu gminy umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej zwiększyła się z 2 w 2023 r. do 3 w 2024 r. i utrzymała się na tym poziomie w 2025 r. Koszty związane z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych, ponoszone przez gminę zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wzrosły w tym okresie z 5 974,97 zł do 29 963,60 zł, co wynika zarówno ze wzrostu liczby dzieci objętych pieczą zastępczą, jak i ogólnego wzrostu kosztów utrzymania w rodzinach zastępczych.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	2	3	3

Wskaźnik	2023	2024	2025
Koszt realizacji zadania (zł)	5 974,97	16 770,28	29 963,60

Praca z rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej obejmuje w gminie rodziny niewydolne wychowawczo, doświadczające przemocy domowej oraz rodziny zastępcze, otaczane szczególną troską w ramach pracy socjalnej, pomocy finansowej i usługowej świadczonej przez Centrum. Skala zjawiska pozostaje w gminie ograniczona w ujęciu liczbowym, co wynika z niewielkiej populacji gminy, jednak stabilne, choć niewielkie, zasoby kadrowe w postaci jednego etatu asystenta rodziny wyznaczają naturalną granicę możliwości rozwojowych tego obszaru wsparcia, zwłaszcza w sytuacji dalszego wzrostu liczby rodzin wymagających objęcia asystą rodzinną.

III.7. Osoby starsze i osoby z niepełnosprawnościami

Postępujące starzenie się społeczności lokalnej, opisane w podrozdziale III.2, w którym udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł do 29,9% mieszkańców gminy w 2025 r., przekłada się na rosnące znaczenie usług opiekuńczych i wsparcia adresowanego do osób starszych oraz osób z niepełnosprawnościami. Niepełnosprawność oraz długotrwała lub ciężka choroba pozostają, zgodnie z danymi przedstawionymi w podrozdziale III.5, najczęstszymi powodami przyznawania pomocy społecznej w gminie, przy czym z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby pomoc otrzymywało od 33 do 48 rodzin rocznie, a z powodu niepełnosprawności od 34 do 40 rodzin rocznie w latach 2023-2025.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi (bezpośredni odbiorcy)	31	34	29
Liczba godzin usług opiekuńczych	3 519	2 943	1 976,5
Koszt realizacji zadania (zł)	205 968,19	206 212,94	252 710,32

Liczba osób korzystających z podstawowych usług opiekuńczych, świadczonych w miejscu zamieszkania przez opiekunów zatrudnionych w Centrum, utrzymuje się na poziomie 29-34 osób rocznie, przy jednoczesnym spadku liczby zrealizowanych godzin usług z 3519 w 2023 r. do 1976,5 w 2025 r., co wskazuje na skracanie średniego wymiaru wsparcia przypadającego na jedną osobę. Koszt realizacji zadania wzrósł w tym czasie z 205 968,19 zł do 252 710,32 zł, między innymi w związku z rosnącymi kosztami wynagrodzeń opiekunów.

Dostępność usług opiekuńczych jest uzupełniana środkami z programów rządowych. W ramach programu „Opieka 75+" wsparciem objęto 17 osób w 2023 r., 16 osób w 2024 r. oraz 12 osób w 2025 r., a program „Opieka wytchnieniowa", adresowany do opiekunów faktycznych osób niepełnosprawnych i starszych, objął rosnącą liczbę beneficjentów, od 3 opiekunów w 2023 r. do 8 w 2025 r., przy wzroście liczby zrealizowanych godzin wsparcia z 441,5 do 885.

Wskaźnik (liczba osób/opiekunów)	2023	2024	2025
Opieka 75+	17	16	12
Opieka wytchnieniowa	3	6	8

Wskaźnik (liczba osób/opiekunów)	2023	2024	2025
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	4	4	11

Szczególnie dynamiczny rozwój odnotowano w programie „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością", w ramach którego liczba osób objętych wsparciem wzrosła z 4 w 2023 r. i 2024 r. do 11 w 2025 r., w tym jednego dziecka, co stanowi niemal trzykrotny wzrost w ciągu jednego roku. Realizację programu w 2025 r. zapewniało 5 asystentów zatrudnionych na podstawie umów zlecenia, wobec 1 asystenta w latach poprzednich, przy łącznej liczbie 1559 zrealizowanych godzin wsparcia w terenie.

W 2025 r. Centrum uruchomiło dodatkowo usługi sąsiedzkie w ramach programu „Korpus Wsparcia Seniorów", z których skorzystało 5 seniorów, obejmując 180 godzin wsparcia realizowanego przez 5 osób zatrudnionych na zlecenie w charakterze sąsiadów. Rozwój tej formy wsparcia, komplementarnej względem usług opiekuńczych świadczonych przez opiekunów zatrudnionych w Centrum, stanowi odpowiedź na rosnące potrzeby osób starszych pozostających samotnie w miejscu zamieszkania.

Przy braku na terenie gminy domów pomocy społecznej, ośrodków wsparcia oraz innych wyspecjalizowanych placówek stacjonarnych, opisanym w podrozdziale III.4, usługi świadczone w miejscu zamieszkania, w tym usługi opiekuńcze, opieka wytchnieniowa, asystentura osobista oraz usługi sąsiedzkie, stanowią jedną z podstawowych środowiskowych form wsparcia osób starszych i osób z niepełnosprawnościami w gminie. Rosnące zapotrzebowanie na te formy pomocy, wynikające z postępującego starzenia się społeczności lokalnej, stanowi istotne wyzwanie dla dalszego rozwoju usług społecznych w ramach prowadzonego przez gminę procesu deinstytucjonalizacji.

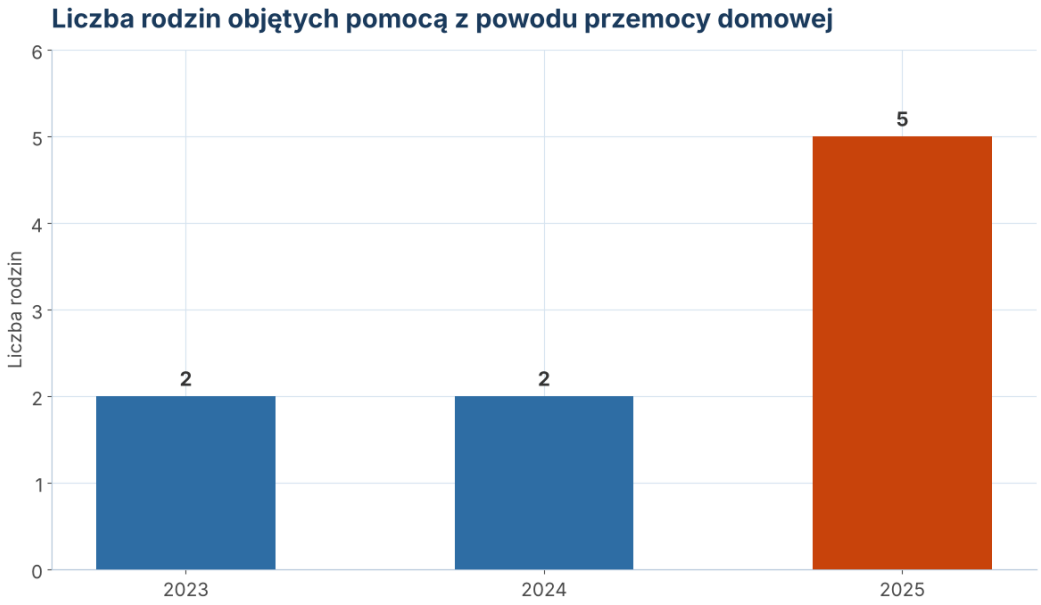
III.8. Przeciwdziałanie przemocy domowej

Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej realizuje w gminie Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej, działający przy Centrum Usług Społecznych, którego nowy skład powołano zarządzeniem Burmistrza Miasta Krynica Morska z dnia 18 września 2023 r. Obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu zapewnia wyznaczony pracownik socjalny, realizujący między innymi procedurę „Niebieskie Karty", rodzinne wywiady środowiskowe oraz interwencje w środowiskach zagrożonych przemocą domową. Działania te prowadzone są w ramach obowiązującego Gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2026, przyjętego przez Radę Miejską w Krynicy Morskiej.

Liczba rodzin objętych pomocą z powodu doświadczania przemocy domowej wyniosła 2 w 2023 r., 2 w 2024 r. oraz 5 w 2025 r. Wobec rodzin objętych wsparciem w 2025 r. prowadzono łącznie 8 procedur „Niebieskie Karty", przy czym w jednej z rodzin prowadzone były trzy procedury. Rodziny te, w większości przypadków, nie korzystały jednocześnie ze świadczeń pomocy społecznej, w związku z czym w sprawozdawczości resortowej dotyczącej powodów przyznawania pomocy społecznej, przedstawionej w podrozdziale III.5, zjawisko przemocy domowej wykazywane jest odrębnie od świadczeń pomocy społecznej. Rodziny doświadczające przemocy domowej zostały objęte pomocą specjalistów, w tym terapeutów oraz psychologa.

Wskaźnik	2023	2024	2025
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu przemocy domowej	2	2	5

Wskaźnik	2023	2024	2025
Koszt obsługi administracyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego (zł, wykonanie ogółem)	595,44	6 090,65	5 628,46

Wykres 4. Liczba rodzin objętych pomocą z powodu przemocy domowej w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdawczości Zespołu Interdyscyplinarnego w Krynicy Morskiej.

Koszty obsługi administracyjnej Zespołu Interdyscyplinarnego pokrywane są w przeważającej części z dotacji celowej budżetu państwa. Udział środków własnych gminy w finansowaniu obsługi Zespołu wynosi corocznie około 300 zł.

Problem uzależnienia od alkoholu, często współwystępujący ze zjawiskiem przemocy domowej, dotyczył, zgodnie z danymi przedstawionymi w podrozdziale III.5, 16 rodzin w 2023 r. i 2024 r. oraz 8 rodzin w 2025 r. Osoby z problemem alkoholowym korzystały z pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego oraz były kierowane do poradni odwykowych lub Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Krynicy Morskiej, co wskazuje na istotny związek między obydwoma zjawiskami w lokalnej populacji objętej wsparciem.

Zespół Interdyscyplinarny w Krynicy Morskiej współpracuje w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej z Komisariatem Policji w Krynicy Morskiej i Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim, z ogólnopolskim pogotowiem dla ofiar przemocy w rodzinie Niebieska Linia, z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim oraz z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i zatrudnionymi przy niej specjalistami terapii uzależnień i współuzależnień.

Niezależnie od procedury „Niebieskie Karty", w placówkach pracujących z dziećmi na terenie gminy obowiązują standardy ochrony małoletnich. Na ich podstawie podejmowano w gminie pojedyncze interwencje dotyczące bezpieczeństwa dzieci, prowadzone poza procedurą „Niebieskie Karty".

III.9. Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Zadania z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień realizowane są w gminie na podstawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania

Narkomanii, opracowanego zgodnie z ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii. Działania w tym obszarze koordynuje Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, prowadząca Punkt Konsultacyjny, do którego kierowane są osoby zgłaszające się do Centrum z problemem uzależnienia od alkoholu, a także zatrudnieni przy niej specjaliści terapii uzależnień i współuzależnień.

W 2025 r. w ramach gminnego programu sfinansowano szeroki wachlarz działań profilaktycznych o różnorodnych formach, obejmujących prowadzenie Punktu Konsultacyjnego, pracę specjalistów terapii uzależnień i współuzależnień, programy profilaktyczne realizowane w szkole, a także zajęcia sportowo-rekreacyjne i wydarzenia edukacyjno-profilaktyczne adresowane do dzieci, młodzieży i dorosłych. W 2025 r. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych odbyła 19 posiedzeń oraz pozytywnie zaopiniowała 68 wniosków dotyczących zezwoleń na sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych.

Wśród rodzin korzystających z pomocy społecznej, przedstawionych w podrozdziale III.5, problem alkoholowy stanowił powód udzielenia wsparcia w przypadku 16 rodzin w 2023 r. i 2024 r. oraz 8 rodzin w 2025 r. Osoby z problemem alkoholowym korzystały z pomocy w formie pracy socjalnej i poradnictwa specjalistycznego oraz były kierowane do poradni odwykowych lub Punktu Konsultacyjnego Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Badanie ankietowe przeprowadzone wśród 101 mieszkańców miasta na potrzeby diagnozy społecznej wskazuje na umiarkowane wzorce spożywania alkoholu w ogólnej populacji: 26,73% respondentów zadeklarowało całkowitą abstynencję, a kolejne 24,75% spożywa alkohol kilka razy w roku. Jednocześnie co czwarty mieszkaniec (23,76%) ocenił, że spożycie alkoholu w mieście rośnie, a wśród osób deklarujących spożywanie alkoholu (N=74) część respondentów spożywa alkohol samotnie często (12,16%) lub zawsze bądź praktycznie zawsze (5,41%), co może sygnalizować wzorce spożycia o podwyższonym ryzyku, niewidoczne w przestrzeni publicznej.

Częstość spożywania alkoholu (mieszkańcy, N=101)	Udział wskazań
Nie piję alkoholu	26,73%
Kilka razy w roku	24,75%
Kilka razy w miesiącu	13,86%
Rzadziej niż raz w roku	11,88%
Raz w miesiącu	10,89%
Raz w tygodniu	7,92%
Kilka razy w tygodniu	2,97%
Codziennie	0,99%

W zakresie substancji psychoaktywnych zdecydowana większość ankietowanych mieszkańców (92,08%) zadeklarowała, że nie zażywa takich środków. W nielicznej grupie respondentów deklarujących kontakt ze środkami psychoaktywnymi (N=8), której wyniki mają charakter wyłącznie sygnalny, dominowała marihuana lub haszysz oraz leki o zastosowaniu niemedycznym, a jako główny motyw zażycia najczęściej wskazywano przyjemność i relaksację, nie presję grupy czy chęć zaimponowania w towarzystwie, co wskazuje na wzorzec trudniejszy do ograniczenia za pomocą klasycznych działań ostrzegawczych adresowanych do młodzieży.

Rekomendacje wynikające z przeprowadzonej diagnozy wskazują na potrzebę rozszerzenia działań profilaktycznych na środowisko domowe, słabiej dotychczas objęte interwencją, wsparcia Policji w zakresie kontroli trzeźwości kierowców w sezonie turystycznym oraz przeglądu dostępności lokalnych punktów konsultacyjnych i telefonu zaufania. Z uwagi na udokumentowane w podrozdziale III.8 współwystępowanie problemu alkoholowego ze zjawiskiem przemocy domowej, działania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego wymagają ścisłej koordynacji w ramach dalszego planowania strategicznego gminy.

III.10. Bezpieczeństwo publiczne i warunki życia mieszkańców

Ogólna ocena warunków życia w mieście, wyrażona w badaniu ankietowym przeprowadzonym wśród 101 mieszkańców na potrzeby diagnozy społecznej, pozostaje zdecydowanie pozytywna. Łącznie 69,3% respondentów oceniło warunki życia jako „dobre" (35,64%), „raczej dobre" (26,73%) lub „bardzo dobre" (6,93%), podczas gdy oceny negatywne, obejmujące kategorie „raczej złe", „złe" oraz „bardzo złe", wskazało łącznie zaledwie 7,92% ankietowanych. Pozostałe 22,77% respondentów oceniło warunki życia jako średnie.

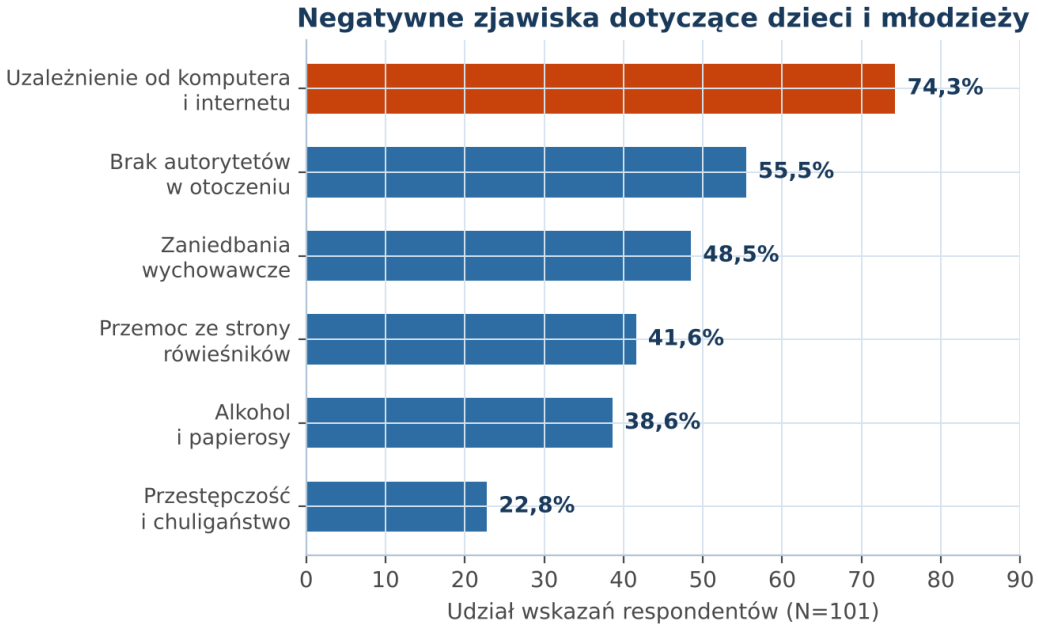
Ocena warunków życia mieszkańców (N=101)	Udział wskazań
Dobre	35,64%
Raczej dobre	26,73%
Średnie	22,77%
Bardzo dobre	6,93%
Raczej złe	4,95%
Złe	1,98%
Bardzo złe	0,99%

Ocena stopnia zaangażowania władz lokalnych w rozwiązywanie problemów społecznych wypada zdecydowanie bardziej krytycznie niż ocena samych warunków życia. Najczęściej wskazywaną odpowiedzią było „niedostatecznie" (30,69%), a odpowiedzi „dostatecznie" i „dobrze" wybrało odpowiednio 21,78% i 16,83% respondentów, podczas gdy ocenę „bardzo dobrze" wskazało zaledwie 3,96% ankietowanych. Rozbieżność między pozytywną oceną warunków życia a krytyczną oceną zaangażowania władz wskazuje na potrzebę wzmocnienia widoczności i komunikacji podejmowanych przez gminę działań w obszarze polityki społecznej.

Istotną barierą wpływającą na warunki życia mieszkańców pozostaje dostęp do opieki zdrowotnej, oceniony jako niedostateczny przez 73,27% respondentów, przy zaledwie 26,73% ocen pozytywnych. Bariera ta nabiera szczególnego znaczenia w kontekście postępującego starzenia się społeczności lokalnej, opisanego w podrozdziale III.2, oraz rosnącego udziału osób starszych wśród świadczeniobiorców pomocy społecznej, przedstawionego w podrozdziale III.7.

W zakresie bezpieczeństwa dzieci i młodzieży respondenci najczęściej wskazywali na zjawiska związane z nowymi technologiami oraz niedostatkami wychowawczymi, przy czym przestępczość i chuligaństwo zostały wskazane przez 22,77% ankietowanych jako jedno z obserwowanych negatywnych zjawisk.

Negatywne zjawisko dotyczące dzieci i młodzieży (N=101)	Udział wskazań
Uzależnienie od komputera i internetu	74,26%
Brak autorytetów w otoczeniu	55,45%
Zaniedbania wychowawcze	48,51%
Przemoc ze strony rówieśników	41,58%
Alkohol i papierosy	38,61%
Przestępczość i chuligaństwo	22,77%

Wykres 5. Negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży w ocenie mieszkańców.

Źródło: opracowanie własne na podstawie badania ankietowego mieszkańców gminy (N=101).

W razie doświadczenia przemocy mieszkańcy miasta zwróciliby się najczęściej o pomoc do rodziny (35,64%), do Policji (31,68%) oraz do pomocowych instytucji państwowych, takich jak Centrum Usług Społecznych, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych lub Zespół Interdyscyplinarny (29,7%). Blisko połowa respondentów (46,53%) nie była pewna, czy zna dane kontaktowe instytucji pomocowych, deklarując jednocześnie wiedzę, jak takie informacje odnaleźć, natomiast 10,89% ankietowanych wskazało, że nie wie, gdzie szukać pomocy w razie problemów.

Przedstawione dane wskazują, że przy ogólnie pozytywnej ocenie warunków życia w gminie, istnieje wyraźna przestrzeń do wzmocnienia widoczności systemu wsparcia instytucjonalnego oraz poprawy dostępności opieki zdrowotnej, szczególnie w sezonie pozaturystycznym, gdy populacja gminy ogranicza się do stałych mieszkańców. Kierunki te pozostają zgodne z rekomendacjami wynikającymi z przeprowadzonej diagnozy społecznej i powinny znaleźć odzwierciedlenie w celach strategicznych niniejszego dokumentu.

Odrębnym uwarunkowaniem warunków życia w gminie jest ograniczona dostępność mieszkań. Znaczną część lokali powstających w zabudowie apartamentowej stanowią lokale o statusie usługowym, mające charakter inwestycyjny i przeznaczane często na najem krótkoterminowy, które nie są uznawane za lokale mieszkalne. Wysokie ceny nieruchomości, charakterystyczne dla miejscowości nadmorskich, ograniczają

możliwość zaspokajania potrzeb mieszkaniowych przez osoby o przeciętnych dochodach, w tym młode rodziny oraz osoby rozpoczynające aktywność zawodową, co pozostaje w związku z opisanym w podrozdziale III.2 zjawiskiem depopulacji. Ograniczona dostępność mieszkań stanowi również uwarunkowanie rozwoju mieszkań wspomaganych i treningowych, przewidzianych w perspektywie procesu deinstytucjonalizacji opisanego w podrozdziale III.13.

Skalę zjawiska potwierdza diagnoza przeprowadzona na potrzeby Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028: średnia cena metra kwadratowego nieruchomości w Krynicy Morskiej wynosi około 20 tys. zł, a mieszkania na wynajem długoterminowy oferowane są zazwyczaj wyłącznie od października do maja, co nie zapewnia stabilności zamieszkania. Osoby pracujące w gminie, lecz z niej niepochodzące, traktują pokoje służbowe jako lokum przejściowe i nie osiedlają się na stałe, co ogranicza zastępowalność kadr lokalnego rynku pracy, w tym kadr usług społecznych. Gminny zasób mieszkaniowy obejmuje 12 lokali, z których 6 przeznaczonych jest na czas trwania stosunku pracy.

Z ograniczoną dostępnością mieszkań wiąże się również lokalna specyfika kryzysu bezdomności: osoby w kryzysie zamieszkują najczęściej w przyczepach kempingowych i adaptacjach domków letniskowych, a ich sytuacja jest stale monitorowana przez pracowników socjalnych we współpracy z Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gdańskim. Są to zazwyczaj osoby w wieku przedemerytalnym, których dochody nie pozwalają na najem lokalu na rynku komercyjnym. W 2025 r. gmina poniosła koszt 53 415,99 zł z tytułu umieszczenia osoby bezdomnej w domu pomocy społecznej, co dodatkowo uzasadnia rozwój środowiskowych i mieszkaniowych form wsparcia przewidzianych w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych.

Podrozdział III.10 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

III.11. Edukacja i zasoby oświatowe

Jedyną placówką oświatową na terenie gminy jest Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka w Krynicy Morskiej, obejmująca również oddział przedszkolny. Niewielka skala miasta determinuje organizację pracy placówki, w której liczba uczniów w poszczególnych klasach jest ograniczona, co pozwala kadrze pedagogicznej na indywidualne podejście do każdego dziecka oraz bieżące rozpoznawanie jego sytuacji rodzinnej i wychowawczej.

Szkoła prowadzi własny Program Wychowawczo-Profilaktyczny, uwzględniający treści z zakresu przeciwdziałania przemocy, profilaktyki uzależnień oraz promowania alternatywnych metod rozwiązywania konfliktów i komunikacji wolnej od przemocy. Placówka pozostaje w stałej, bieżącej współpracy z Centrum Usług Społecznych oraz Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie monitorowania sytuacji dzieci i młodzieży, w tym poprzez pomoc psychologiczno-pedagogiczną świadczoną przez pracowników szkoły, pedagogizację rodziców oraz konsultacje i spotkania z wychowawcami.

W ramach działań profilaktyczno-edukacyjnych realizowanych wspólnie przez gminę, Centrum Usług Społecznych i szkołę, uczniowie uczestniczyli między innymi w wycieczkach integracyjnych z elementami socjoterapii i profilaktyki, zajęciach sportowo-rekreacyjnych oraz w Dniu profilaktyki adresowanym do dzieci, rodziców i nauczycieli.

Działanie profilaktyczno-edukacyjne (2023)	Liczba uczestniczących uczniów
Wycieczka integracyjna z elementami socjoterapii i profilaktyki	14
Wycieczka edukacyjno-integracyjna do Zakopanego	22
Zajęcia sportowo-rekreacyjne w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym przy ul. Rybackiej	44

Działanie profilaktyczno-edukacyjne (2023)	Liczba uczestniczących uczniów
Dzień profilaktyki (zajęcia dla dzieci, rodziców i nauczycieli)	uczniowie, rodzice i nauczyciele szkoły

Perspektywę samych uczniów na funkcjonowanie szkoły przybliża badanie ankietowe przeprowadzone na potrzeby diagnozy społecznej wśród dwóch grup wiekowych, klas 4-6 oraz klas 7-8, po 10 uczniów w każdej z grup. Z uwagi na niewielką liczebność obu grup wyniki mają charakter sygnalny, opisujący sytuację konkretnych, niewielkich zbiorowości uczniów, nie podlegający uogólnieniom statystycznym.

Ocena własnej szkoły przez uczniów	Klasy 4-6 (N=10)	Klasy 7-8 (N=10)
Bardzo dobrze	40%	20%
Dobrze	20%	20%
Trudno powiedzieć	–	20%
Źle	20%	40%
Bardzo źle	20%	–

Uczniowie klas 4-6 ocenili szkołę generalnie pozytywnie, z przewagą ocen dobrych i bardzo dobrych (łącznie 60%), natomiast w starszej grupie klas 7-8 najczęściej wskazywaną odpowiedzią była ocena negatywna „źle" (40%), co może odzwierciedlać naturalne zmiany w postrzeganiu szkoły towarzyszące okresowi dojrzewania, a nie wyłącznie czynniki związane z funkcjonowaniem placówki. Niezależnie od oceny samej szkoły, w obu grupach dominowało przekonanie o pozytywnym wpływie nauki na własną przyszłość, wskazane przez połowę uczniów klas 4-6 i 60% uczniów klas 7-8.

W obu badanych grupach głównym punktem odniesienia w sytuacjach trudnych pozostaje rodzina, a pedagoga szkolnego, psychologa lub innego specjalistę jako osobę, na której pomoc mogliby liczyć, wskazało 20% uczniów klas 4-6 oraz 10% uczniów klas 7-8; wyniki mają charakter sygnalny ze względu na niewielkie liczebności badanych grup. W warunkach niewielkiej szkoły, w której osoby pełniące te funkcje są uczniom dobrze znane, taki rozkład wskazań może odzwierciedlać naturalne preferowanie wsparcia w rodzinie, a nie brak rozpoznawalności tych funkcji w placówce. Stanowi to zasób, na którym warto dalej budować, między innymi poprzez stałą, codzienną obecność pedagoga i psychologa szkolnego w życiu klas.

Zasoby oświatowe gminy, ze względu na jej niewielką skalę demograficzną opisaną w podrozdziale III.2, pozostają ściśle zintegrowane z działaniami instytucji pomocy społecznej, co znajduje wyraz we wspólnie realizowanych programach profilaktycznych, zajęciach sportowo-rekreacyjnych organizowanych z udziałem Aquaparku i Centrum Sportowo-Rekreacyjnego oraz w działaniach kulturalno-integracyjnych prowadzonych z udziałem Miejskiej Biblioteki Publicznej, które są przedmiotem dalszej analizy w podrozdziale III.12.

III.12. Organizacje pozarządowe i ekonomia społeczna

Ze względu na niewielką skalę demograficzną gminy, opisaną w podrozdziale III.2, sektor organizacji pozarządowych na terenie Krynicy Morskiej ma ograniczoną skalę, przy czym na terenie gminy aktywnie

działa Ochotnicza Straż Pożarna w Krynicy Morskiej, zaangażowana w działania na rzecz mieszkańców, a uzupełnieniem lokalnej aktywności jest stała współpraca z podmiotami trzeciego sektora mającymi siedziby poza terenem gminy. Centrum Usług Społecznych pozostaje w wieloletniej współpracy z organizacjami pozarządowymi, kościelnymi i charytatywnymi wspierającymi realizację zadań z zakresu pomocy społecznej.

Organizacja lub podmiot trzeciego sektora	Zakres współpracy
Stowarzyszenie Opiekuńczo-Resocjalizacyjne PROMETEUSZ (Gdańsk)	zapewnienie schronienia osobom bezdomnym
Polski Czerwony Krzyż (Gdańsk)	dystrybucja odzieży i obuwia (3 kontenery odzieżowe na terenie miasta)
Fundacja Strefa Mocy (Sztutowo)	dożywianie dzieci w Szkole Podstawowej w ramach akcji PAJACYK
Zgromadzenie Sióstr św. Katarzyny (Krynica Morska)	wsparcie sprzętem rehabilitacyjnym, bezpłatna wypożyczalnia
Parafia Rzymsko-Katolicka pw. św. Piotra Apostoła i św. Franciszka z Asyżu	zbiórki pieniężne i paczki żywnościowe dla rodzin potrzebujących
Ochotnicza Straż Pożarna w Krynicy Morskiej	transport osób niepełnosprawnych do placówek medycznych
Bank Żywności w Elblągu	dostawy żywności w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa

Ta rozproszona, oparta na współpracy ponadlokalnej i kościelno-charytatywnej sieć wsparcia uzupełnia ofertę instytucjonalną gminy, szczególnie w obszarach wymagających zasobów, którymi niewielki Centrum Usług Społecznych, opisany w podrozdziale III.4, samodzielnie nie dysponuje, takich jak schronienie dla osób bezdomnych czy zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny.

Istotną rolę w życiu społecznym miasta odgrywają również lokalne ośrodki aktywności obywatelskiej i integracji mieszkańców. Miejska Biblioteka Publiczna stanowi centrum życia kulturalnego, organizując konkursy i spotkania tematyczne, zajęcia dla dzieci i seniorów, Dyskusyjny Klub Książki oraz udział w Narodowym Czytaniu. Działa również Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów, a Centrum Sportowo-Rekreacyjne oraz Aquapark w Krynicy Morskiej służą jako miejsca integracji międzypokoleniowej, w tym w ramach opisanych w podrozdziale III.11 zajęć sportowo-profilaktycznych dla dzieci, młodzieży i seniorów. Cyklicznie organizowane są również wydarzenia o charakterze ogólnomiejskim, takie jak Finał Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

W gminie nie funkcjonują podmioty ekonomii społecznej w rozumieniu ustawy o zatrudnieniu socjalnym, takie jak centrum integracji społecznej, klub integracji społecznej czy spółdzielnia socjalna, ani zakład aktywności zawodowej lub warsztat terapii zajęciowej. Aktywizacja zawodowa klientów pomocy społecznej odbywa się w oparciu o współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Nowym Dworze Gdańskim oraz zakładami pracy chronionej zatrudniającymi osoby z niepełnosprawnościami, opisaną w podrozdziale III.4.

Zasoby trzeciego sektora i lokalnej aktywności obywatelskiej opisane w niniejszym podrozdziale stanowią istotne uzupełnienie systemu usług społecznych gminy, którego organizacja i kierunki rozwoju, w tym proces deinstytucjonalizacji oraz rozwój usług sąsiedzkich, są przedmiotem podrozdziału III.13.

III.13. Usługi społeczne realizowane przez CUS i proces deinstytucjonalizacji

Centrum Usług Społecznych opracowało Katalog usług społecznych na podstawie wyników „Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych Gminy Miasta Krynica Morska" z 2024 roku. Celem działalności CUS jest rozwój wysokiej jakości usług społecznych, dopasowanych do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców, przy jednoczesnym poszerzeniu zakresu form wsparcia dostępnych wcześniej w ramach pomocy społecznej.

Mieszkańcy kwalifikowani są do korzystania z usług przez Koordynatorów Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS). Działania przewidziane do realizacji w okresie dłuższym niż 3 miesiące są ujmowane w Indywidualnych Planach Usług Społecznych (IPUS), natomiast wsparcie o charakterze jednorazowym lub interwencyjnym jest ewidencjonowane odrębnie. W 2025 roku Koordynator opracował 8 indywidualnych planów usług społecznych, w ramach których odnotowano wzrost poczucia bezpieczeństwa osobistego, samodzielności i oparcia społecznego podopiecznych.

Wskaźnik ilościowy realizacji katalogu usług (2025)	Wartość	Źródło danych
Liczba usług określonych w katalogu	30	Katalog usług CUS
Liczba podmiotów realizujących usługi	8	Ewidencja umów/zleceń
Liczba partnerstw międzysektorowych	2	Ewidencja porozumień
Liczba osób korzystających z usług (rejestr)	124	Rejestr wniosków i zgłoszeń
Liczba osób korzystających ze wsparcia jednorazowego	53	Ewidencja zgłoszeń
Liczba indywidualnych planów usług społecznych (IPUS)	8	Ewidencja IPUS
Liczba działań animacyjnych na rzecz społeczności lokalnej	55	Ewidencja działań i wydarzeń

Wśród usług cieszących się największym zainteresowaniem mieszkańców w 2025 roku znalazły się w szczególności:

Usługa społeczna z katalogu CUS	Liczba korzystających (osoby, rodziny lub zgłoszenia)
Biuletyn CUS (bank informacji o usługach)	84 zgłoszenia
Bezpłatna pomoc prawna i obywatelska	69
Usługi opiekuńcze (osoby, które skorzystały z usługi w ramach katalogu)	25
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	25 rodzin
Teleopaska	20

Usługa społeczna z katalogu CUS	Liczba korzystających (osoby, rodziny lub zgłoszenia)
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	11
Opieka wytchnieniowa	8
Usługi sąsiedzkie	5

Zestawienie obejmuje usługi, dla których dostępne są dane ilościowe za 2025 rok; pełny katalog CUS obejmuje 30 usług. W rejestrze wniosków i zgłoszeń CUS ujęto w 2025 roku 124 osoby, przy czym część mieszkańców korzystała z więcej niż jednej usługi, w większości przypadków nieodpłatnie. Realizacja usług opiera się na modelu wielosektorowym, łączącym zasoby CUS z potencjałem lokalnych i regionalnych partnerów: prywatnych praktyk psychologicznych i terapeutycznych, lokalnych przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, takich jak Fundacja Honeste Vivere w zakresie bezpłatnej pomocy prawnej oraz Fundacja ECO TEXTIL w zakresie wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego, a także Ochotniczej Straży Pożarnej w zakresie transportu, Miejskiej Biblioteki Publicznej w zakresie mobilnej biblioteki oraz Domu Zakonnego Księży Werbistów w zakresie przygotowania i dowozu posiłków dla seniorów.

Jakość realizowanych usług podlegała systematycznej ewaluacji za pomocą anonimowej Ankiety oceny jakości usług społecznych. Wszystkie 100 ankiet zebranych w 2025 roku wskazywały na najwyższy możliwy poziom zadowolenia, czyli 10 punktów w skali od 0 do 10, w każdym z pięciu ocenianych obszarów: poziomu zadowolenia odbiorców, dostępności usług względem potrzeb, przejrzystości procedur, terminowości i jakości wykonania oraz kompetencji osób realizujących usługi.

Rozwój katalogu usług społecznych wpisuje się w ogólnopolski proces deinstytucjonalizacji pomocy społecznej, polegający na przechodzeniu od wsparcia instytucjonalnego do usług świadczonych w środowisku lokalnym, blisko miejsca zamieszkania. W 2025 roku pracownicy CUS uczestniczyli w szkoleniu z zakresu tworzenia lokalnego planu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych, a także w wydarzeniach regionalnych poświęconych ekonomii społecznej, w tym w Targach Ekonomii Społecznej zorganizowanych w Krynicy Morskiej oraz w Kongresie Pomorskiej Ekonomii Społecznej w Gdańsku.

Operacyjnym narzędziem tego procesu jest Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028, obejmujący cztery obszary: wsparcie osób starszych i z niepełnosprawnością, wsparcie osób w kryzysie bezdomności, wsparcie osób w kryzysie psychicznym oraz wsparcie dziecka i rodziny. W obszarze mieszkaniowym plan przewiduje utworzenie co najmniej jednego mieszkania wspomaganego wraz z pakietem usług świadczonych w tym mieszkaniu: usługami opiekuńczymi (minimum 1500 godzin rocznie), pracą socjalną (minimum 240 godzin rocznie), treningiem mieszkaniowym (minimum 120 godzin rocznie) oraz asystencją osobistą. Realizacja planu podlega monitoringowi prowadzonemu przez Centrum Usług Społecznych, z półrocznym protokołem przedkładanym Burmistrzowi Miasta Krynica Morska.

Działania usługowe uzupełnia szeroki program animacji społeczności lokalnej, obejmujący w 2025 roku 55 wydarzeń, w tym cykl „Czwartkowych Spotkań Seniorów", Dzień Solidarności Międzypokoleniowej „Krynica łączy pokolenia", wdrożenie „Koperty życia" dla seniorów oraz inaugurację Krynickiej Jadłodzielni w grudniu 2025 roku. Prowadzone równolegle z usługami o charakterze indywidualnym, wzmacniają one więzi międzypokoleniowe i poczucie przynależności do lokalnej społeczności, uzupełniając zasoby trzeciego sektora opisane w podrozdziale III.12.

Katalog usług społecznych CUS oraz kierunek rozwoju wyznaczony przez proces deinstytucjonalizacji stanowią kluczowy punkt odniesienia dla wniosków z przeprowadzonej diagnozy, przedstawionych w zamykającym niniejszy rozdział podrozdziale III.14.

III.14. Wnioski z diagnozy i zidentyfikowane obszary problemowe

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społecznej Gminy Miasta Krynica Morska, obejmująca uwarunkowania demograficzne i gospodarcze, zasoby instytucjonalne oraz skalę i strukturę problemów społecznych, pozwala na wskazanie obszarów wymagających szczególnej uwagi w ramach celów strategicznych niniejszego dokumentu. Charakterystyczna dla gminy niewielka skala demograficzna oraz silnie sezonowy, turystyczny profil gospodarczy, opisane w podrozdziałach III.2 i III.3, w istotny sposób determinują zarówno rodzaj, jak i organizację działań z zakresu polityki społecznej na jej terenie.

Obszar problemowy	Kluczowe ustalenia diagnozy
Demografia i starzenie się społeczności	depopulacja, ujemny przyrost naturalny, rosnący udział osób starszych (III.2)
Sezonowość rynku pracy	silna zależność lokalnej gospodarki od ruchu turystycznego (III.3)
Zasoby kadrowe CUS	niewielka, wieloobszarowa kadra wobec rosnącego zakresu zadań (III.4)
Struktura świadczeniobiorców pomocy społecznej	dominacja jednoosobowych gospodarstw domowych; ubóstwo, niepełnosprawność i choroba jako główne powody wsparcia (III.5)
Piecza zastępcza i wsparcie rodziny	rosnące koszty jednostkowe przy niewielkiej liczbie rodzin objętych wsparciem (III.6)
Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	rosnące zapotrzebowanie na usługi opiekuńcze, brak placówek stacjonarnych na terenie gminy (III.7)
Przemoc domowa	współwystępowanie z problemem alkoholowym w części rodzin objętych procedurą (III.8)
Uzależnienia	alkohol jako dominujący, najczęściej wskazywany problem używek (III.9)
Bezpieczeństwo publiczne i warunki życia	krytyczna ocena zaangażowania władz lokalnych, niedostateczny dostęp do opieki zdrowotnej (III.10)
Edukacja	nadmierne korzystanie z komputera i internetu oraz zaniedbania wychowawcze jako negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży najczęściej wskazywane przez dorosłych mieszkańców (III.11)
Organizacje pozarządowe	ograniczona skala lokalnego sektora organizacji pozarządowych, z istotną aktywnością Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna, oraz zależność od partnerów ponadlokalnych (III.12)
Usługi społeczne i deinstytucjonalizacja	wczesny etap rozwoju katalogu usług CUS, konieczność jego dalszej rozbudowy (III.13)

Obraz wynikający z diagnozy nie jest jednak jednostronny. Gmina dysponuje istotnymi zasobami, na których warto oprzeć działania strategiczne: rozwiniętą siecią współpracy międzyinstytucjonalnej i międzysektorowej, elastycznym modelem Centrum Usług Społecznych łączącym pomoc selektywną z usługami powszechnymi, aktywną społecznością lokalną angażującą się w wydarzenia integracyjne i wolontariat, a także wysoko oceniającą jakość świadczonych usług społecznych. Ogólna ocena warunków życia w mieście pozostaje przy tym zdecydowanie pozytywna, co stanowi dobry punkt wyjścia dla dalszego rozwoju polityki społecznej gminy.

Zidentyfikowane w niniejszym rozdziale obszary problemowe oraz towarzyszące im zasoby stanowią podstawę do przeprowadzenia analizy SWOT oraz sformułowania misji, celów strategicznych i operacyjnych Strategii, przedstawionych w kolejnych rozdziałach niniejszego dokumentu.

Rozdział IV. Analiza SWOT

Analiza SWOT stanowi narzędzie syntezy wniosków z diagnozy sytuacji społecznej gminy, przedstawionej w Rozdziale III, z wynikami konsultacji społecznych i warsztatów strategicznych przeprowadzonych na potrzeby Strategii Rozwoju Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2026-2035. Zestawienie czynników wewnętrznych, tj. mocnych i słabych stron, z czynnikami zewnętrznymi, tj. szansami i zagrożeniami, pozwala na określenie pozycji gminy w obszarze polityki społecznej oraz stanowi podstawę do sformułowania misji i celów strategicznych niniejszego dokumentu.

IV.1. Mocne strony

Kod	Czynnik	Opis
S.1	Elastyczny model CUS	integracja pomocy społecznej i usług powszechnych pozwala na kompleksowe, spersonalizowane wsparcie mieszkańców (III.4, III.13)
S.2	Wysoko oceniana jakość usług społecznych	najwyższe oceny we wszystkich kryteriach ankiety jakości usług CUS w 2025 roku (N=100; III.13); odrębnie w badaniu ankietowym przeprowadzonym na potrzeby diagnozy społeczno-gospodarczej Strategii Rozwoju Gminy Miasta Krynica Morska 57,6% respondentów pozytywnie oceniło jakość oferty pomocy społecznej
S.3	Wysoka samodzielność finansowa gminy	według diagnozy społeczno-gospodarczej opracowanej na potrzeby strategii rozwoju ponad 80% dochodów własnych w 2023 r. i brak zadłużenia w 2024 r. sprzyjają finansowaniu zadań społecznych (Rozdział VIII)
S.4	Wysokie wpływy z PIT na mieszkańca i spadek liczby bezrobotnych	rosnące dochody podatkowe gminy i malejąca bezwzględna liczba zarejestrowanych bezrobotnych, przy utrzymującym się udziale bezrobotnych w wieku produkcyjnym na poziomie 6,6-6,7% (III.3, III.5)
S.5	Rozwinięta sieć współpracy międzyinstytucjonalnej	stała współpraca CUS z instytucjami, organizacjami i podmiotami ponadlokalnymi (III.4, III.8, III.12)
S.6	Aktywna społeczność lokalna	bogata oferta animacyjno-integracyjna i zaangażowanie wolontariackie mieszkańców, w tym uczniów (III.12, III.13)
S.7	Pozytywna ocena warunków życia	zdecydowana większość mieszkańców ocenia warunki życia w mieście dobrze lub bardzo dobrze (III.10)

IV.2. Słabe strony

Kod	Czynnik	Opis
W.1	Głęboka depopulacja i starzenie się społeczności	potwierdzony spadek liczby mieszkańców i rosnący udział osób w wieku poprodukcyjnym, z dynamiką depopulacji wskazywaną w diagnozie strategicznej jako jedna z najwyższych w powiecie (III.2)
W.2	Niewielkie zasoby kadrowe CUS	ograniczona, wieloobszarowa kadra wobec rosnącego zakresu zadań usługowych (III.4)
W.3	Niedostateczny dostęp do opieki zdrowotnej	krytyczna ocena dostępności opieki zdrowotnej przez mieszkańców (III.10)
W.4	Silna sezonowość rynku pracy	brak stabilnych, całorocznych miejsc pracy poza sezonem turystycznym (III.3, III.10)
W.5	Brak wyspecjalizowanej infrastruktury stacjonarnej i ograniczona liczba wyspecjalizowanych podmiotów ekonomii społecznej	ograniczona oferta instytucjonalna w obszarze opieki całodobowej i aktywizacji zawodowej, przy lokalnej aktywności Stowarzyszenia Ochotnicza Straż Pożarna (III.7, III.12)
W.6	Wysokie koszty realizacji wybranych zadań społecznych	rosnące wydatki przy małej skali demograficznej gminy (III.6)
W.7	Ograniczony lokalny sektor organizacji pozarządowych	zależność od partnerów ponadlokalnych w realizacji zadań z zakresu pomocy i usług społecznych (III.12)

Podrozdział IV.2 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

IV.3. Szanse zewnętrzne

Kod	Czynnik	Opis
O.1	Sprzyjające kierunki polityki państwa i regionu w zakresie deinstytucjonalizacji	dostępność zewnętrznych instrumentów wsparcia rozwoju usług środowiskowych, których wykorzystaniu służy wdrażanie Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji 2026-2028 (III.13)
O.2	Dostęp do funduszy zewnętrznych	potwierdzone finansowanie z programów rządowych oraz możliwość pozyskiwania środków unijnych na rozwój usług społecznych (III.4, III.13, Rozdział VIII)

Kod	Czynnik	Opis
O.3	Budowanie całorocznej oferty gospodarczej i turystyki prozdrowotnej	szansa na ograniczenie sezonowości zatrudnienia i powiązanych problemów społecznych (III.3, III.10)
O.4	Rozwój ekonomii społecznej	współpraca z regionalnym Obszarem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gdańsku i udział w wydarzeniach branżowych (III.12, III.13)
O.5	Możliwość wykorzystania zewnętrznych instrumentów finansowania inwestycji mieszkaniowych i edukacyjnych	szansa na zatrzymanie młodych mieszkańców w gminie (III.2, III.10, III.11)
O.6	Współpraca regionalna i ponadgminna	udział w partnerstwach i projektach z zakresu polityki społecznej i senioralnej (III.4, III.7)

IV.4. Zagrożenia zewnętrzne

Kod	Czynnik	Opis
T.1	Postępująca depopulacja i ryzyko odpływu młodych mieszkańców	potwierdzony trend depopulacji oraz wskazywane w badaniu opinii ryzyko wyjazdów młodych osób zagrażają zastępowalności pokoleń i zasobom kadrowym lokalnego rynku pracy (III.2)
T.2	Dalsza erozja struktury demograficznej	wzrost przyszłego obciążenia kosztami opieki długoterminowej i usług społecznych (III.2, III.7)
T.3	Niestabilność finansowania zadań społecznych	zależność budżetu gminy od nieregularnych dochodów i środków zewnętrznych (Rozdział VIII)
T.4	Wypieranie funkcji mieszkaniowej przez lokale o statusie usługowym	rosnący udział lokali inwestycyjnych, nieuznawanych za mieszkalne i przeznaczanych często na najem krótkoterminowy, ogranicza dostępność mieszkań dla młodych rodzin i rodzin korzystających z usług społecznych (III.2, III.10, III.11)
T.5	Ryzyko trudności w pozyskiwaniu i utrzymywaniu kadr oraz wykonawców usług społecznych	niewielki lokalny rynek pracy, sezonowość gospodarki i ograniczona dostępność mieszkań utrudniają zapewnienie stabilnej kadry usług społecznych (III.3, III.4, III.13)

IV.5. Synteza analizy SWOT

Zestawienie czynników wewnętrznych i zewnętrznych w obszarze polityki społecznej gminy wskazuje na zasadność strategii maxi-maxi (SO), opartej na wykorzystaniu mocnych stron gminy do pełnego wykorzystania zidentyfikowanych szans. O wyborze tego wariantu przesądzają wyraźne powiązania mocnych stron z szansami: elastyczny model Centrum Usług Społecznych (S.1) bezpośrednio wspiera wykorzystanie sprzyjających kierunków deinstytucjonalizacji (O.1), rozwinięta sieć współpracy międzyinstytucjonalnej (S.5) ułatwia rozwój ekonomii społecznej we współpracy z partnerami regionalnymi (O.4), a samodzielność finansowa gminy (S.3) zwiększa zdolność sięgania po fundusze zewnętrzne wymagające wkładu własnego (O.2). Powiązania te są silniejsze niż relacje właściwe dla wariantów WO, ST i WT, co uzasadnia oparcie strategii na rozwoju usług społecznych, ekonomii społecznej i procesie deinstytucjonalizacji. Jednocześnie wskazane jest ograniczanie wpływu zidentyfikowanych słabych stron i zagrożeń, w szczególności związanych z depopulacją i sezonowością gospodarczą, poprzez konsekwentny rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym oraz dywersyfikację źródeł finansowania zadań społecznych.

Wnioski z przeprowadzonej analizy SWOT, wraz z ustaleniami diagnozy przedstawionej w Rozdziale III, stanowią podstawę do sformułowania wizji, misji oraz celów strategicznych i operacyjnych gminnej polityki społecznej, przedstawionych w Rozdziale VI niniejszego dokumentu.

Rozdział V. Ocena realizacji dotychczasowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2026

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2016-2026, przyjęta uchwałą Nr XIII/137/15 Rady Miejskiej w Krynicy Morskiej z dnia 29 grudnia 2015 r., realizowana była pod misją: „Krynica Morska miastem wspierającym zrównoważony rozwój w obszarze polityki społecznej w celu poprawy jakości życia mieszkańców i budowania zintegrowanej społeczności lokalnej". W toku prac nad tym dokumentem zdefiniowano pięć celów strategicznych: integrację społeczności lokalnej, promocję zdrowego stylu życia i profilaktykę uzależnień, wzmacnianie rodziny, integrację społeczną i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów oraz rozwój i edukację mieszkańców. Poniższa ocena realizacji poszczególnych celów opracowana została na podstawie rocznych sprawozdań z realizacji strategii za lata 2023 i 2024, przygotowywanych w cyklu rocznym przez jednostkę koordynującą wdrażanie dokumentu, i odnosi się do końcowego okresu obowiązywania dotychczasowej strategii.

V.1. Cel strategiczny 1: Aktywna, zintegrowana społeczność Miasta Krynica Morska gospodarnie wykorzystująca infrastrukturę miejską w celu własnego rozwoju

Realizacja celu polegała na wspieraniu współpracy samorządu z organizacjami pozarządowymi, związkami wyznaniowymi i podmiotami lokalnymi, organizacji wydarzeń integrujących mieszkańców oraz udostępnianiu infrastruktury miejskiej na potrzeby społeczności. Miejska Biblioteka Publiczna ugruntowała swoją rolę centrum życia kulturalnego mieszkańców, prowadząc cykliczne zajęcia dla wszystkich grup wiekowych, natomiast wyremontowany port jachtowy oraz plac przy Informacji Turystycznej umożliwiły organizację wydarzeń plenerowych o charakterze integracyjnym.

Rok	Wybrane działania integracyjne i infrastrukturalne
2023	Sylwester na skwerze miejskim, Święto Pieczonego Dzika, Święto Ryby, spotkania Burmistrza i Rady Miasta z mieszkańcami, cykliczne zajęcia w Miejskiej Bibliotece Publicznej, udział mieszkańców w konsultacjach społecznych oraz wysoka frekwencja wyborcza (77%)
2024	kontynuacja wydarzeń z roku poprzedniego, 32. Finał WOŚP (licytacja, bufet), Bal Jubilatów dla par z długoletnim stażem małżeńskim, wielopokoleniowy wyjazd na kolędowanie, piknik rodzinny w ramach kampanii „Rodzina na tak", zaangażowanie wolontariackie mieszkańców (zbiórka dla powodzian, grupa wolontariuszy OSP), Diagnoza potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych, stanowiąca podstawę utworzenia Centrum Usług Społecznych od 1 stycznia 2025 r.

Najistotniejszym efektem realizacji tego celu w końcowym okresie obowiązywania dotychczasowej strategii było przekształcenie Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych, które poszerzyło katalog i zakres oferowanego wsparcia, co zostało szerzej opisane w Rozdziale III niniejszego dokumentu.

Podrozdział V.1 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

V.2. Cel strategiczny 2: Promocja zdrowego stylu życia i profilaktyka problemu uzależnień

Cel realizowany był poprzez szeroki wachlarz kampanii profilaktycznych („Jestem OK", „Rodzina na tak", „Zachowaj trzeźwy umysł", „Chce mi się chcieć" i inne), zajęcia sportowo-profilaktyczne (nauka pływania, tenis stołowy, zajęcia taneczne, joga, warsztaty Lego Robotyki) oraz systematyczną pracę Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i punktu konsultacyjnego dla osób uzależnionych i ich rodzin.

Wskaźnik	2023	2024
Konsultacje terapeuty uzależnień (godziny)	303	294 + 231 (członkowie Komisji)
Indywidualne konsultacje psychologiczne (godziny)	300	340 + 64 (zajęcia terapeutyczne z rodzinami)
Zajęcia opiekuńczo-wychowawcze (godziny / liczba dzieci)	572 / 30	402,5 / 23
Terapia sensoryczna dla dzieci z grup ryzyka (godziny / dzieci)	144 / 4	118 / 2

Konsekwentna realizacja celu przełożyła się na utrwalenie oferty profilaktycznej dostępnej dla mieszkańców w każdej grupie wiekowej oraz na rozwój współpracy pomiędzy szkołą, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Zespołem Interdyscyplinarnym w zakresie wczesnego rozpoznawania i przeciwdziałania uzależnieniom.

V.3. Cel strategiczny 3: Wzmacnianie rodziny w jej prawidłowym funkcjonowaniu

W ramach celu prowadzono pracę asystenta rodziny, poradnictwo specjalistyczne i psychologiczne, procedury „Niebieskiej Karty", a także wsparcie materialne i żywnościowe dla rodzin w trudnej sytuacji życiowej, w tym rodzin z osobą niepełnosprawną. Istotną rolę odgrywała bieżąca współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Szkoły Podstawowej, Komendy Powiatowej Policji oraz Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wskaźnik	2023	2024
Rodziny objęte pracą asystenta rodziny	3	5
Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego / spotkania grup roboczych (w 2024 r. grup diagnostyczno-pomocowych)	5 / 6	7 / 13
Procedury „Niebieskiej Karty" (liczba środowisk)	2	2
Wywiady środowiskowe pracowników socjalnych	191	181
Karty Dużej Rodziny wydane	36	11
Wsparcie Banku Żywności w Elblągu (transporty / osoby objęte pomocą)	1 / 88	5 / 94
Asystent osoby niepełnosprawnej (osoby / godziny)	4 / 954	4 / 465

Wzrost liczby rodzin objętych pracą asystenta rodziny oraz intensyfikacja pracy Zespołu Interdyscyplinarnego w 2024 r. świadczą o rosnącej aktywności systemu wsparcia rodziny i jego zdolności do elastycznego reagowania na zgłaszane potrzeby.

Podrozdział V.3 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

V.4. Cel strategiczny 4: Integracja społeczna i zapobieganie wykluczeniu społecznemu seniorów

Politykę senioralną realizowano poprzez współpracę z Terenowym Kołem Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Radą Seniorów oraz Klubem Seniora „Sami swoi", a także poprzez rozwój oferty usług opiekuńczych i wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego w środowisku zamieszkania osób starszych.

Wskaźnik	2023	2024
Usługi opiekuńcze w środowisku (liczba bezpośrednich odbiorców)	31	34
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego (liczba rodzin)	17	36 (w tym 21 dzięki współpracy z Fundacją Eco Textil)
Opieka wytchnieniowa (godziny)	441,5	719

Wyraźny wzrost liczby rodzin korzystających z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego oraz liczby godzin opieki wytchnieniowej w 2024 r. potwierdza postępujące poszerzanie oferty wsparcia dla osób starszych i ich opiekunów, kontynuowane następnie w ramach katalogu usług Centrum Usług Społecznych.

Podrozdział V.4 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

V.5. Cel strategiczny 5: Rozwój i edukacja mieszkańców Miasta Krynica Morska

Cel realizowany był przede wszystkim przez Szkołę Podstawową im. Janusza Korczaka w Krynicy Morskiej, zapewniającą uczniom wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze oraz systematyczne podnoszenie kwalifikacji kadry nauczycielskiej, a także przez promowanie ofert kształcenia ustawicznego i aktywizacji zawodowej mieszkańców.

Rok	Wybrane działania na rzecz edukacji i rozwoju mieszkańców
2023	wsparcie pedagoga i psychologa szkolnego, kierowanie uczniów do Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, realizacja programu „Jestem OK", zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze, pomoc w zapewnieniu sprzętu do nauki zdalnej rodzinom, które nie mogły go zapewnić samodzielnie
2024	kontynuacja wsparcia specjalistycznego, otwarcie sali integracji sensorycznej i sali logopedycznej w Szkole Podstawowej, przystąpienie szkoły do projektu „Błękitne Żagle Wiedzy" zwiększającego liczbę godzin zajęć dodatkowych, poszerzona oferta zajęć pozalekcyjnych (piłka nożna, zajęcia kulinarne)

Podrozdział V.5 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

V.6. Wnioski z oceny realizacji dotychczasowej Strategii

Analiza rocznych sprawozdań z realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2016-2026 za lata 2023 i 2024 potwierdza, że w tym okresie wszystkie pięć celów strategicznych było konsekwentnie realizowanych, przy aktywnym udziale zaangażowanych podmiotów, m.in. Urzędu Miasta, Burmistrza i Rady Miejskiej, Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej (a od 2025 r. Centrum Usług Społecznych), Szkoły Podstawowej, Miejskiej Biblioteki Publicznej, Parafii Rzymskokatolickiej, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interdyscyplinarnego, Komendy Powiatowej Policji w Nowym Dworze Gdańskim, Koła Emerytów, Rencistów i Inwalidów oraz lokalnego zakładu opieki zdrowotnej.

Najważniejszym systemowym efektem realizacji dotychczasowej strategii stało się przeprowadzenie Diagnozy potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie usług społecznych oraz utworzenie z dniem 1 stycznia 2025 r. Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej, które rozszerzyło i ustrukturyzowało dotychczasową ofertę pomocy społecznej o nowy, elastyczny katalog usług społecznych dostępnych dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od kryterium dochodowego. Transformacja ta stanowi naturalną kontynuację i rozwinięcie celów zrealizowanych w ramach strategii 2016-2026 oraz punkt wyjścia do sformułowania misji i celów strategicznych nowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2027-2037, przedstawionych w Rozdziale VI niniejszego dokumentu.

Dotychczasowe doświadczenia wskazują równocześnie na obszary, które powinny pozostać przedmiotem szczególnej uwagi w nowym okresie programowania, w tym dalsze wzmacnianie zasobów kadrowych realizujących zadania z zakresu polityki społecznej, rozwój usług świadczonych w środowisku lokalnym w ramach procesu deinstytucjonalizacji oraz budowanie oferty ograniczającej skutki sezonowości gospodarczej gminy. Wnioski te, wraz z ustaleniami diagnozy przedstawionej w Rozdziale III oraz analizy SWOT przedstawionej w Rozdziale IV, znajdują odzwierciedlenie w strukturze celów strategicznych i operacyjnych nowej Strategii.

Rozdział VI. Misja, cele strategiczne i operacyjne

Misja, cele strategiczne i operacyjne niniejszej Strategii zostały sformułowane na podstawie ustaleń diagnozy sytuacji społecznej gminy przedstawionej w Rozdziale III, analizy SWOT przedstawionej w Rozdziale IV oraz oceny realizacji dotychczasowej strategii przedstawionej w Rozdziale V, zgodnie ze Strukturalnym Modelem Rekomendacji. Cele i kierunki działań ujęte zostały w siedmiu obszarach priorytetowych, z których sześć stanowi standardowy zakres gminnej polityki społecznej, a siódmy wynika ze specyfiki gminy jako nadmorskiego ośrodka o sezonowej gospodarce turystycznej.

MISJA

„Krynica Morska gminą zapewniającą mieszkańcom w każdym wieku dostęp do wysokiej jakości, elastycznych usług społecznych, budującą aktywną i zintegrowaną wspólnotę lokalną oraz wykorzystującą swój nadmorski, sezonowy charakter jako szansę rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej”.

Tabela VI.0 – obszary priorytetowe i cele strategiczne Strategii na lata 2027-2037

Obszar priorytetowy	Cel strategiczny
VI.1 Rodzina i dzieci	Wzmacnianie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wsparcia w sytuacjach kryzysowych.
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnościami warunków do bezpiecznego i samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	Ograniczenie negatywnych skutków sezonowości lokalnego rynku pracy oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców gminy.
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz zapewnienie skutecznego wsparcia i ochrony osobom jej doznającym.
VI.5 Profilaktyka uzależnień	Ograniczenie występowania uzależnień i zachowań ryzykownych wśród mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży.
VI.6 Edukacja i kultura	Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców oraz rozwój oferty kulturalnej integrującej społeczność lokalną.
VI.7 Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej (obszar gminno-specyficzny)	Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej dostosowanych do sezonowego, nadmorskiego charakteru gminy.

VI.1 Rodzina i dzieci

CEL STRATEGICZNY

Wzmacnianie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wsparcia w sytuacjach kryzysowych.

Tabela VI.1.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Rodzina i dzieci

Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój wsparcia specjalistycznego dla rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Wskazane jest rozszerzanie zakresu pracy asystenckiej oraz poradnictwa psychologicznego i pedagogicznego świadczonego rodzinom w środowisku zamieszkania, w sposób odpowiadający na rosnącą liczbę rodzin zgłaszających potrzebę takiego wsparcia (III.6, V.3).
Wzmacnianie kompetencji rodzicielskich i profilaktyka dysfunkcji rodziny	Zalecane jest kontynuowanie i poszerzanie oferty warsztatów oraz spotkań edukacyjnych dla rodziców, obejmujących zagadnienia komunikacji, rozpoznawania potrzeb dziecka i radzenia sobie z trudnościami wychowawczymi (III.6, V.3).
Zapewnienie dzieciom z rodzin w trudnej sytuacji dostępu do wsparcia materialnego i edukacyjnego	Rekomendowane jest utrzymanie i dalszy rozwój form pomocy żywnościowej, dożywiania oraz wsparcia rzeczowego kierowanego do dzieci z rodzin o niskim statusie materialnym, we współpracy z lokalnymi i regionalnymi partnerami (III.6, III.12, V.3).
Rozwój systemu wsparcia rodzin zastępczych i profilaktyki umieszczania dzieci poza rodziną biologiczną	Wskazane jest dalsze wspieranie rodzin sprawujących pieczę zastępczą oraz rozwijanie działań profilaktycznych i wspierających rodziny biologiczne, odpowiadających na rozpoznane trudności opiekuńczo-wychowawcze i potrzebę zapewnienia dzieciom bezpiecznych warunków rozwoju (III.6).
Wspieranie dostępności mieszkań dla rodzin	Wskazane jest uwzględnianie potrzeb mieszkaniowych rodzin w gminnej polityce rozwojowej, w tym dążenie do wykorzystywania zewnętrznych instrumentów finansowania mieszkalnictwa komunalnego i mieszkań wspomaganych, przewidzianych w Lokalnym Planie Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028, jako warunku zatrzymywania rodzin w gminie oraz realizacji procesu deinstytucjonalizacji (III.10, III.13, IV.3).

Tabela VI.1.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Rodzina i dzieci

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	6 (2025)	dostępność wsparcia asystenta rodziny adekwatna do zapotrzebowania

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	3 (2025)	ograniczanie możliwych do uniknięcia przypadków umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, przy nadrzędnym uwzględnieniu dobra i bezpieczeństwa dziecka
Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	71 (2025)	ograniczenie skali i trwałości problemów społecznych przy zachowaniu dostępności pomocy
Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	96 (2025)	ograniczenie skali i trwałości problemów społecznych przy zachowaniu dostępności pomocy

VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami

CEL STRATEGICZNY

Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnościami warunków do bezpiecznego i samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.

Tabela VI.2.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Osoby starsze i z niepełnosprawnościami

Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój usług opiekuńczych i wytchnieniowych świadczonych w miejscu zamieszkania	Wskazane jest dalsze zwiększanie liczby godzin usług opiekuńczych i opieki wytchnieniowej, proporcjonalnie do rosnącego udziału osób starszych w strukturze demograficznej gminy (III.7, V.4).
Rozwój aktywności i integracji społecznej seniorów	Zalecane jest utrzymanie i poszerzanie oferty zajęć aktywizujących oraz spotkań integracyjnych dla seniorów, realizowanych we współpracy ze środowiskiem senioralnym gminy (III.12, III.13, V.4).
Poprawa dostępności sprzętu i infrastruktury wspomagającej	Rekomendowane jest dalsze rozwijanie zasobów wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego oraz usług teleopieki i wsparcia sąsiedzkiego, dostępnych dla osób starszych i z niepełnosprawnościami (III.13, IV.1).
Rozwój wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami	Zalecane jest dalsze zwiększanie dostępności asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, odpowiadające na rosnącą liczbę osób korzystających z tej formy wsparcia (III.7).

Cel operacyjny	Kierunki działań
w formie asystencji osobistej	
Rozwój mieszkalnictwa wspomaganego	Wskazane jest utworzenie i prowadzenie mieszkania wspomaganego wraz z usługami opiekuńczymi, pracą socjalną, treningiem mieszkaniowym i asystencją osobistą, zgodnie z Lokalnym Planem Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028, jako środowiskowej alternatywy wobec opieki instytucjonalnej (III.7, III.13).

Tabela VI.2.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Osoby starsze i z niepełnosprawnościami

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi (bezpośredni odbiorcy)	29 (2025)	utrzymanie dostępności usług opiekuńczych
Liczba godzin usług opiekuńczych	1 976,5 (2025)	dostosowanie liczby godzin do zgłaszanych potrzeb
Liczba osób korzystających z opieki wytchnieniowej	8 (2025)	wzrost liczby osób objętych opieką wytchnieniową
Liczba osób korzystających z asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością	11 (2025)	wzrost dostępności asystencji osobistej
Liczba osób korzystających z teleopieki	20 (2025)	wzrost liczby użytkowników teleopieki
Liczba osób objętych usługami sąsiedzkimi	5 (2025)	rozwój wsparcia sąsiedzkiego
Liczba rodzin korzystających z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	25 (2025)	utrzymanie dostępności sprzętu wspomagającego
Liczba mieszkań wspomaganych w gminie	0 (2025)	utworzenie co najmniej jednego mieszkania wspomaganego, zgodnie z Lokalnym Planem Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028

VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu

CEL STRATEGICZNY

Ograniczenie negatywnych skutków sezonowości lokalnego rynku pracy oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców gminy.

Tabela VI.3.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu

Cel operacyjny	Kierunki działań
Wspieranie aktywizacji zawodowej osób pozostających bez zatrudnienia poza sezonem turystycznym	Zalecane jest kontynuowanie współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie organizacji prac społecznie użytecznych oraz pośrednictwa pracy dostępnego mieszkańcom gminy (III.3, III.5).
Rozwój współpracy z instytucjami rynku pracy i podmiotami gospodarczymi	Wskazane jest promowanie lokalnych ofert szkoleniowych i targów pracy wśród mieszkańców, w szczególności w okresach ograniczonej aktywności sezonowej branży turystycznej (III.3, III.5).
Promowanie kształcenia zawodowego dopasowanego do lokalnej gospodarki	Rekomendowane jest zachęcanie mieszkańców, w tym młodzieży, do kształcenia w zawodach związanych z całoroczną obsługą ruchu turystycznego i usługami prozdrowotnymi (III.3, IV.3).
Monitorowanie i ograniczanie negatywnych skutków sezonowości zatrudnienia	Wskazane jest bieżące monitorowanie poziomu bezrobocia w okresach pozasezonowych oraz podejmowanie działań ograniczających jego negatywne skutki dla mieszkańców gminy (III.3).

Tabela VI.3.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym	6,7% (2025)	ograniczenie udziału bezrobotnych w wieku produkcyjnym
Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców (ludność według stanu na 30 czerwca)	434,3 (2024)	utrzymanie wysokiej aktywności gospodarczej
Wpływy z PIT na 1 mieszkańca	4 367 zł (2025, według nowych zasad ustalania dochodów JST)	wzrost wpływów z PIT na 1 mieszkańca

VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej

CEL STRATEGICZNY

Ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz zapewnienie skutecznego wsparcia i ochrony osobom jej doznającym.

Tabela VI.4.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Przeciwdziałanie przemocy domowej

Cel operacyjny	Kierunki działań
Wzmacnianie systemu interwencji w przypadkach przemocy domowej	Wskazane jest dalsze wzmacnianie współpracy Zespołu Interdyscyplinarnego z Policją oraz pozostałymi podmiotami realizującymi procedurę Niebieskiej Karty, w celu zapewnienia szybkiej i skoordynowanej reakcji na zgłoszenia przemocy (III.8, III.10).
Rozwój edukacji i profilaktyki w zakresie przemocy domowej	Zalecane jest kontynuowanie kampanii edukacyjnych skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych, podnoszących świadomość w zakresie rozpoznawania przemocy i dostępnych form pomocy (III.8, III.10).
Zapewnienie dostępu do poradnictwa specjalistycznego dla osób doznających przemocy	Rekomendowane jest utrzymanie dostępności konsultacji psychologicznych i prawnych dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, świadczonych w sposób dyskretny i łatwo dostępny (III.8, III.13).
Doskonalenie systemu monitorowania skali zjawiska przemocy domowej w gminie	Rekomendowane jest systematyczne monitorowanie liczby rodzin obejmowanych procedurą Niebieskiej Karty oraz innymi formami wsparcia w związku z przemocą domową, w celu wczesnego reagowania na zmiany skali zjawiska (III.8, III.10).
Stosowanie i doskonalenie standardów ochrony małoletnich	Wskazane jest dalsze stosowanie standardów ochrony małoletnich w placówkach pracujących z dziećmi oraz podejmowanie na ich podstawie interwencji dotyczących bezpieczeństwa dzieci, komplementarnie wobec procedury „Niebieskiej Karty” (III.8).

Tabela VI.4.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Przeciwdziałanie przemocy domowej

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu przemocy domowej	5 (2025)	ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej
Liczba środowisk objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	2 (2024)	ograniczenie skali przemocy domowej przy utrzymaniu skuteczności identyfikowania przypadków i ochrony osób doznających przemocy

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	7 (2024)	utrzymanie intensywności działań interwencyjnych
Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	13 (2024)	utrzymanie intensywności pracy z rodzinami

VI.5 Profilaktyka uzależnień

CEL STRATEGICZNY

Ograniczenie występowania uzależnień i zachowań ryzykownych wśród mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży.

Tabela VI.5.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Profilaktyka uzależnień

Cel operacyjny	Kierunki działań
Kontynuacja i rozwój programów profilaktycznych kierowanych do różnych grup wiekowych	Wskazane jest utrzymanie zróżnicowanej oferty kampanii i warsztatów profilaktycznych, dostosowanej odpowiednio do potrzeb dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów (III.9, III.11, V.2).
Wzmacnianie oferty poradnictwa i terapii dla osób uzależnionych i ich rodzin	Zalecane jest dalsze zapewnianie dostępności punktu konsultacyjnego oraz terapii indywidualnej i rodzinnej dla osób uzależnionych i współuzależnionych (III.9, V.2).
Rozwój alternatywnych form spędzania czasu wolnego, wolnych od używek	Rekomendowane jest poszerzanie oferty zajęć sportowych, rekreacyjnych i artystycznych jako formy profilaktyki poprzez konstruktywne zagospodarowanie czasu wolnego mieszkańców (III.9, III.11, V.2).
Dostosowanie wydatków i działań profilaktycznych do zmieniającej się struktury zagrożeń uzależnieniami	Zalecane jest bieżące dostosowywanie zakresu wydatków i działań z obszaru przeciwdziałania narkomanii do rozpoznanych potrzeb profilaktycznych i terapeutycznych oraz rzeczywistej skali udzielanego wsparcia (III.9).

Tabela VI.5.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Profilaktyka uzależnień

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	19 (2025)	utrzymanie intensywności pracy Komisji
Liczba rodzin objętych pomocą z powodu problemu alkoholowego	8 (2025)	ograniczenie skali problemów alkoholowych w rodzinach przy zachowaniu dostępności wsparcia
Udział mieszkańców deklarujących niepicie alkoholu (badanie ankietowe, N=101)	26,73% (badanie 2026)	wzrost udziału osób niepijących alkoholu

VI.6 Edukacja i kultura

CEL STRATEGICZNY

Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców oraz rozwój oferty kulturalnej integrującej społeczność lokalną.

Tabela VI.6.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Edukacja i kultura

Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój wsparcia specjalistycznego i oferty dodatkowej w szkole	Wskazane jest kontynuowanie rozwoju wsparcia pedagogicznego, psychologicznego i logopedycznego w szkole oraz poszerzanie oferty zajęć dodatkowych dostępnych dla wszystkich uczniów (III.11, V.5).
Rozwój oferty kulturalnej i czytelniczej dostępnej dla wszystkich grup wiekowych	Zalecane jest utrzymanie roli biblioteki miejskiej jako centrum życia kulturalnego oraz dalsze poszerzanie oferty zajęć i wydarzeń adresowanych do różnych grup wiekowych (III.12, V.1).
Promowanie kształcenia ustawicznego mieszkańców	Rekomendowane jest dalsze rozpowszechnianie informacji o ofertach szkoleniowych i kursach kwalifikacyjnych dostępnych dla mieszkańców w każdym wieku (III.11, V.5).
Rozwój oferty wsparcia specjalistycznego odpowiadającej na negatywne zjawiska dotyczące dzieci i młodzieży	Wskazane jest rozwijanie oferty profilaktycznej i wsparcia specjalistycznego w szkole, odpowiadającej na zjawiska najczęściej wskazywane przez mieszkańców jako dotyczące dzieci i młodzieży, w tym nadmierne korzystanie z komputera i internetu oraz zaniedbania wychowawcze (III.11).

Tabela VI.6.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Edukacja i kultura

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba uczniów uczestniczących w działaniach profilaktyczno-edukacyjnych	44 (2023, zajęcia sportowo-rekreacyjne)	wzrost liczby uczestników działań profilaktycznych
Udział respondentów dorosłych wskazujących uzależnienie od komputera i internetu jako negatywne zjawisko dotyczące dzieci i młodzieży	74,26% (N=101, badanie 2026)	ograniczenie skali zjawiska
Odsetek uczniów oceniających własną szkołę dobrze lub bardzo dobrze (klasy 4-6, wynik sygnalny)	60% (N=10, badanie 2026)	wzrost pozytywnych ocen szkoły przez uczniów

VI.7 Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej w warunkach gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej (obszar gminno-specyficzny)

Uzasadnienie wyodrębnienia obszaru: *Wyodrębnienie tego obszaru priorytetowego wynika z nadmorskiego charakteru gminy i silnej sezonowości jej gospodarki turystycznej, wskazanej w diagnozie i analizie SWOT jako istotny czynnik kształtujący lokalny rynek pracy i zapotrzebowanie na usługi społeczne (III.3, III.10, IV.3), a także z dotychczasowych doświadczeń związanych z przekształceniem Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych i rozwojem współpracy z regionalnym środowiskiem ekonomii społecznej (III.12, III.13, V.1).*

CEL STRATEGICZNY

Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej dostosowanych do sezonowego, nadmorskiego charakteru gminy.

Tabela VI.7.1 – cele operacyjne i kierunki działań w obszarze: Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej w warunkach gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej (obszar gminno-specyficzny)

Cel operacyjny	Kierunki działań
Rozwój Centrum Usług Społecznych jako koordynatora usług i współpracy wielosektorowej	Wskazane jest dalsze poszerzanie katalogu usług społecznych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych oraz umacnianie jego roli jako głównego koordynatora współpracy pomiędzy instytucjami, organizacjami i podmiotami lokalnymi (III.13).
Budowanie lokalnego potencjału ekonomii społecznej w oparciu o współpracę ponadlokalną	Zalecane jest kontynuowanie współpracy z regionalnym środowiskiem ekonomii społecznej oraz udziału w wydarzeniach branżowych, jako podstawy do stopniowego rozwoju lokalnych inicjatyw z tego obszaru (III.12, III.13).

Cel operacyjny	Kierunki działań
Wykorzystanie potencjału turystycznego gminy do rozwoju całorocznych usług i miejsc pracy	Rekomendowane jest wspieranie inicjatyw łączących ofertę turystyczną i prozdrowotną gminy z całoroczną aktywnością gospodarczą, ograniczającą sezonowe wahania zatrudnienia i zapotrzebowania na usługi społeczne (III.3, III.10, IV.3).
Rozwój indywidualnego podejścia do usług społecznych poprzez planowanie wsparcia dostosowanego do potrzeb	Rekomendowane jest dalsze rozwijanie liczby indywidualnych planów usług społecznych oraz działań animacyjnych na rzecz społeczności lokalnej, zwiększające dopasowanie oferty Centrum Usług Społecznych do rzeczywistych potrzeb mieszkańców (III.13).

Tabela VI.7.2 – wskaźniki monitorowania w obszarze: Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej w warunkach gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej (obszar gminno-specyficzny)

Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Liczba usług określonych w katalogu CUS	30 (2025)	dalsze poszerzanie katalogu usług
Liczba osób ujętych w rejestrze wniosków i zgłoszeń CUS	124 (2025)	wzrost liczby osób korzystających z usług społecznych
Liczba partnerstw międzysektorowych	2 (2025)	wzrost liczby partnerstw międzysektorowych
Liczba indywidualnych planów usług społecznych (IPUS)	8 (2025)	wzrost liczby indywidualnych planów usług

Przedstawione obszary priorytetowe, cele strategiczne i operacyjne stanowią całościową odpowiedź na potrzeby społeczne gminy zidentyfikowane w toku diagnozy, analizy SWOT oraz oceny realizacji dotychczasowej strategii. Wskazane jest, aby ich realizacja odbywała się w ścisłej współpracy wszystkich podmiotów lokalnej polityki społecznej oraz z wykorzystaniem dostępnych instrumentów finansowych, opisanych w Rozdziale VIII niniejszego dokumentu. Szczegółowy zakres usług społecznych oraz zadań publicznych zlecanych organizacjom pozarządowym, służących realizacji powyższych celów, przedstawiony został w Rozdziale VII.

Rozdział VII. Usługi społeczne i zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym

Zgodnie z art. 16b ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, niniejsza Strategia określa usługi społeczne, o których mowa w ustawie o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, oraz zadania publiczne, o których mowa w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, których realizacja może zostać zlecona organizacjom pozarządowym. W Gminie Miasta Krynica Morska usługi społeczne koordynowane są przez Centrum Usług Społecznych, utworzone z dniem 1 stycznia 2025 r. w miejsce dotychczasowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

VII.1 Katalog usług społecznych świadczonych przez Centrum Usług Społecznych

KATALOG USŁUG SPOŁECZNYCH

Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej prowadzi katalog obejmujący 30 usług społecznych, świadczonych samodzielnie przez kadrę Centrum, za pośrednictwem lokalnych przedsiębiorców lub we współpracy z podmiotami ponadlokalnymi, aktualizowany corocznie zarządzeniem Dyrektora Centrum.

Tabela VII.1 – usługi społeczne świadczone w gminie według rodzaju i realizatora

Rodzaj usługi społecznej	Przykładowe usługi świadczone w gminie	Realizator
Usługi opiekuńcze i wspierające samodzielne funkcjonowanie	usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, usługi sąsiedzkie, teleopaska, opieka wytchnieniowa, wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	Centrum Usług Społecznych
Wspieranie osób z niepełnosprawnościami	asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, transport okazjonalny, melex dla seniora	Centrum Usług Społecznych
Wspieranie rodziny	praca asystenta rodziny, poradnictwo psychologiczne i pedagogiczne	Centrum Usług Społecznych oraz specjaliści Punktu Poradnictwa Specjalistycznego
Aktywizacja i integracja społeczna, w tym polityka senioralna	Czwartkowe Spotkania Seniorów, Dzień Solidarności Międzypokoleniowej, Koperta życia, warsztaty i zajęcia animacyjne	Centrum Usług Społecznych
Pomoc doraźna i bytowa	bezpłatna pomoc prawna, zakupy na telefon, złota rączka, posiłki dla seniorów	Centrum Usług Społecznych oraz lokalni przedsiębiorcy za pośrednictwem Centrum

Rodzaj usługi społecznej	Przykładowe usługi świadczone w gminie	Realizator
Transport specjalistyczny w sytuacjach nagłych	transport osób z niepełnosprawnością (TRANSPORT SOS)	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Krynicy Morskiej
Dystrybucja żywności	dostawy żywności dla rodzin znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji	Bank Żywności w Elblągu we współpracy z Centrum
Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego	nieodpłatne wypożyczanie sprzętu rehabilitacyjnego i urządzeń pomocniczych	Fundacja ECO TEXTIL „Od Was dla Nas” we współpracy z Centrum

Katalog usług społecznych, skorelowany z ustaleniami diagnozy przedstawionymi w podrozdziałach III.12 i III.13, stanowi podstawowe narzędzie realizacji celów operacyjnych określonych w Rozdziale VI niniejszej Strategii i podlega bieżącej aktualizacji w miarę rozpoznawania nowych potrzeb mieszkańców.

Tabela VII.1a – korzystający z usług katalogu CUS, dla których dostępne są dane ilościowe za 2025 rok (jednostkę pomiaru wskazano odrębnie dla każdej usługi; pełny katalog obejmuje 30 usług)

Usługa społeczna z katalogu CUS	Liczba korzystających (osoby, rodziny lub zgłoszenia)
Indywidualne konsultacje psychologiczne (460 godzin)	73 osoby, w tym 22 dzieci
Indywidualne zajęcia terapeutyczne z członkami rodzin (290 godzin)	44 osoby, w tym 14 dzieci
Wsparcie specjalistyczne w zakresie uzależnień i współuzależnień (60 godzin)	28 osób, w tym 3 dzieci
Mobilny punkt poradnictwa specjalistycznego	2
Bezpłatna pomoc prawna i obywatelska	69
Warsztaty kompetencji rodzicielskich	25
Usługi opiekuńcze (osoby, które skorzystały z usługi w ramach katalogu)	25
Usługi sąsiedzkie	5
Wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego	25 rodzin
Usługa „złota rączka”	5

Usługa społeczna z katalogu CUS	Liczba korzystających (osoby, rodziny lub zgłoszenia)
Teleopaska	20
SOS transport	3 osoby
Transport okazjonalny	6 osób
Posiłek dla seniora (bezpośrednia usługa zakupu i dowozu posiłku)	3
Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością	11
Opieka wytchnieniowa	8 opiekunów lub członków rodzin
Mobilna biblioteka	8
Pomoc wolontariatu (wolontariusze dorośli wspierający seniorów)	3 wolontariuszy, 3 seniorów
Razem z Ukrainą (poradnictwo)	3 osoby
Biuletyn CUS (bank informacji o usługach)	84 zgłoszenia

Mieszkańcy kwalifikowani byli do korzystania z usług społecznych przez Koordynatora Indywidualnych Planów Usług Społecznych (KIPUS). W 2025 roku na tej podstawie opracowano 8 indywidualnych planów usług społecznych, których realizacja była na bieżąco monitorowana i aktualizowana w ramach czterech spotkań organizatora usług społecznych z koordynatorem oraz dwóch spotkań podsumowujących. W wyniku zrealizowanych planów odnotowano u ich uczestników wzrost poczucia bezpieczeństwa osobistego, większą samodzielność, poprawę samopoczucia oraz włączenie w kontakt społeczny.

Tabela VII.1b – wyniki badania ankietowego oceny jakości usług CUS w 2025 roku (skala 0-10, N=100)

Kryterium oceny	Wynik
Poziom zadowolenia odbiorców usług	10 (bardzo zadowalający)
Dostępność usług w odniesieniu do zgłaszanych potrzeb	10 (bardzo zadowalający)
Czytelność i dostosowanie procedur udzielania usług	10 (bardzo zadowalający)
Terminowość i jakość wykonanych usług	10 (bardzo zadowalający)
Kompetencje osób realizujących usługi	10 (bardzo zadowalający)

W 2025 roku w rejestrze wniosków i zgłoszeń CUS ujęto 124 osoby, a łączna liczba wskazań odbiorców przy poszczególnych usługach katalogu, według zbiorczej ewidencji Centrum, wyniosła 427. Jest to liczba zbiorcza, obejmująca różne jednostki ewidencyjne (osoby, rodziny i zgłoszenia), a część mieszkańców korzystała z więcej niż jednej usługi, dlatego wartość ta nie oznacza liczby unikalnych mieszkańców. Wszystkie kryteria oceny jakości usług objęte badaniem ankietowym uzyskały najwyższy możliwy wynik, co potwierdza bardzo wysoką ocenę jakości i dostępności usług przez ich odbiorców.

VII.2 Zadania publiczne zlecane organizacjom pozarządowym

Lokalny sektor organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej i ekonomii społecznej jest nieliczny, a jego głównym aktywnym przedstawicielem pozostaje Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Krynicy Morskiej. Zadania publiczne z zakresu polityki społecznej realizowane są w gminie we współpracy z tym podmiotem oraz, w szerszym wymiarze regionalnym, z podmiotami ekonomii społecznej zapraszanymi do udziału w lokalnych wydarzeniach.

Tabela VII.2 – zadania publiczne zlecane lub realizowane we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej

Zadanie publiczne	Organizacja realizująca	Forma współpracy
Transport osób z niepełnosprawnością w sytuacjach nagłych (TRANSPORT SOS)	Stowarzyszenie Ochotnicza Straż Pożarna w Krynicy Morskiej	stała współpraca oraz wsparcie organizacyjne ze strony gminy
Nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska	Fundacja Honeste Vivere (Warszawa)	realizacja w ramach powiatowego systemu nieodpłatnej pomocy prawnej, we współpracy ze Starostwem Powiatowym w Nowym Dworze Gdańskim
Udostępnianie sprzętu rehabilitacyjnego mieszkańcom	Fundacja ECO TEXTIL „Od Was dla Nas”	współpraca partnerska obejmująca nieodpłatne udostępnianie sprzętu (25 rodzin w 2025 r.)
Promocja i wsparcie podmiotów ekonomii społecznej (Targi Ekonomii Społecznej)	podmioty ekonomii społecznej z województwa pomorskiego, 15 podmiotów podczas każdej edycji wydarzenia	udostępnienie przestrzeni publicznej podczas wydarzeń plenerowych, we współpracy z Obszarem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gdańsku

Wskazane jest dalsze poszerzanie zakresu współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami ekonomii społecznej, w tym rozważenie wprowadzenia dodatkowych form zlecania zadań publicznych, w miarę rozwoju lokalnego sektora pozarządowego i wzrostu zainteresowania podmiotów współpracą z gminą.

Podrozdział VII.2 | Urząd Miasta Krynica Morska, ul. Górników 15, 82-120 Krynica Morska | Październik 2026 r.

VII.3 Współpraca międzysektorowa i rozwój ekonomii społecznej

Centrum Usług Społecznych współpracuje z Obszarem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gdańsku oraz Pomorską Ekonomią Społeczną Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Gdańsku. W ramach tej współpracy zorganizowano w 2025 i 2026 roku Targi Ekonomii Społecznej, w trakcie których podmioty ekonomii społecznej z województwa pomorskiego prezentowały swoją działalność podczas festynów i imprez plenerowych na terenie Krynicy Morskiej, promując jednocześnie włączenie społeczne osób z niepełnosprawnościami.

W realizację usług społecznych objętych katalogiem CUS zaangażowani są również liczni partnerzy ponadlokalni, w tym fundacje (Fundacja Honeste Vivere, Fundacja ECO TEXTIL „Od Was dla Nas"), prywatne podmioty specjalistyczne świadczące poradnictwo psychologiczne i terapeutyczne, podmiot realizujący usługę teleopieki oraz lokalni przedsiębiorcy, co poszerza faktyczny zakres współpracy międzysektorowej wykraczający poza współpracę z nielicznym lokalnym sektorem organizacji pozarządowych, o którym mowa w podrozdziale VII.2.

Tabela VII.3 – wybrane działania międzysektorowe Centrum Usług Społecznych w 2025 roku

Działanie	Charakter współpracy
Organizacja Targów Ekonomii Społecznej w Krynicy Morskiej (20.09.2025)	współpraca z podmiotami ekonomii społecznej z województwa pomorskiego
Szkolenie „Tworzenie lokalnego planu deinstytucjonalizacji i rozwoju usług społecznych" (3.10.2025)	podnoszenie kompetencji kadry Centrum
Udział w Kongresie Pomorskiej Ekonomii Społecznej w Gdańsku (29.10.2025)	wymiana doświadczeń w skali regionalnej
Spotkanie w ramach Obszaru Wsparcia Ekonomii Społecznej (24.11.2025)	planowanie dalszej współpracy z przedstawicielami regionalnymi
Wizyty studyjne przedstawicieli innych samorządów (woj. łódzkie, 27-28.08.2025)	prezentacja modelu działania Centrum jako dobrej praktyki
Spotkanie z organizacją International Rescue Committee (29.05.2025)	wsparcie działań na rzecz cudzoziemców zamieszkujących gminę

KIERUNKI ROZWOJU WSPÓŁPRACY MIĘDZYSEKTOROWEJ NA 2026 ROK

Centrum Usług Społecznych planuje na 2026 rok zawarcie lub kontynuację dwóch porozumień o współpracy międzysektorowej oraz opracowanie jednego pakietu usług społecznych, przy

jednoczesnym podnoszeniu kompetencji jedenastoosobowej kadry Centrum poprzez udział w szkoleniach dostosowanych do zgłaszanych potrzeb.

Rozwój współpracy międzysektorowej, w szczególności w zakresie ekonomii społecznej, stanowi bezpośrednie rozwinięcie obszaru priorytetowego VI.7 niniejszej Strategii i będzie realizowany równolegle z rozbudową katalogu usług społecznych opisanego w podrozdziale VII.1. Instrumenty finansowe służące realizacji działań opisanych w niniejszym rozdziale przedstawiono w Rozdziale VIII.

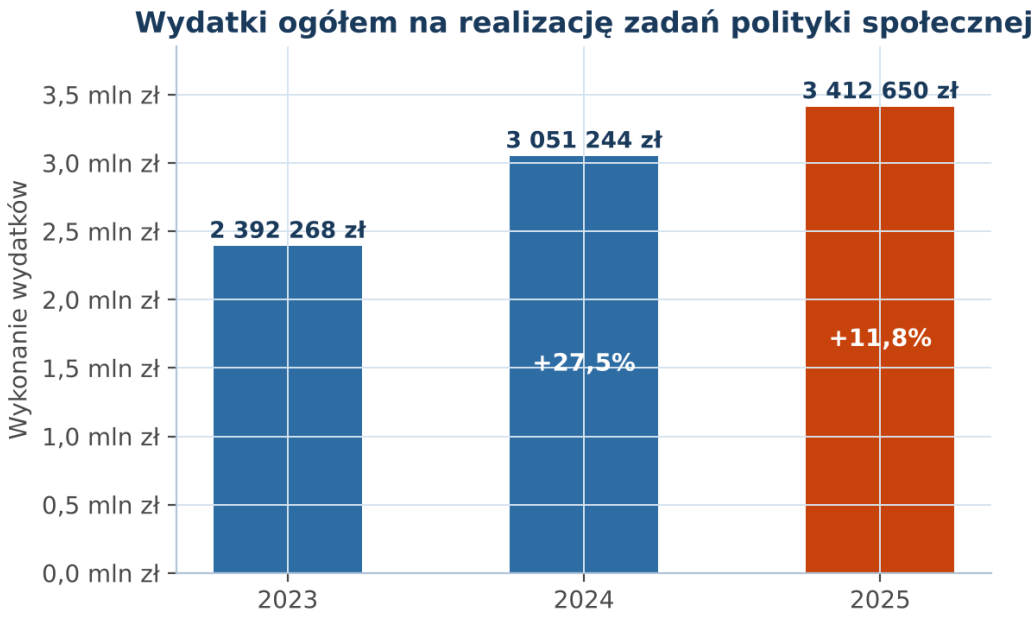
Rozdział VIII. Ramy finansowe i źródła finansowania

Realizacja celów strategicznych i operacyjnych określonych w Rozdziale VI niniejszej Strategii opiera się na stabilnym zapleczu finansowym gminy. Środki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w Gminie Miasta Krynica Morska pochodzą z budżetu gminy, dotacji celowych z budżetu państwa oraz środków pozabudżetowych w ramach rządowych programów celowych, a ich wysokość w ostatnich latach wykazuje trend rosnący.

VIII.1 Dynamika wydatków na realizację zadań z zakresu polityki społecznej

Tabela VIII.1 – wykonanie wydatków budżetowych na zadania własne i zlecone gminy w latach 2023-2025 (środki pozabudżetowe z programów rządowych wykazano odrębnie w podrozdziale VIII.2)

Rok	Wykonanie wydatków	Zmiana w stosunku do roku poprzedniego
2023	2 392 267,73 zł	rok bazowy
2024	3 051 244,30 zł	+27,5%
2025	3 412 649,90 zł	+11,8%

Wykres 6. Wydatki ogółem na realizację zadań polityki społecznej w latach 2023-2025.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdań z wykonania budżetu gminy, lata 2023-2025.

W latach 2023-2025 wydatki na realizację zadań z zakresu polityki społecznej w gminie wzrosły łącznie o ponad 42%, co odzwierciedla zarówno rozwój katalogu usług społecznych opisany w Rozdziale VII, jak i uruchomienie nowych programów rządowych po przekształceniu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Centrum Usług Społecznych z dniem 1 stycznia 2025 r.

W 2023 r. odrębnym źródłem finansowania zadań był ponadto Fundusz Pomocy, z którego w formie dotacji celowej z budżetu państwa sfinansowano w całości świadczenia na rzecz osób z Ukrainy w kwocie 93 030,64 zł. Wydatki te nie obciążały środków własnych gminy.

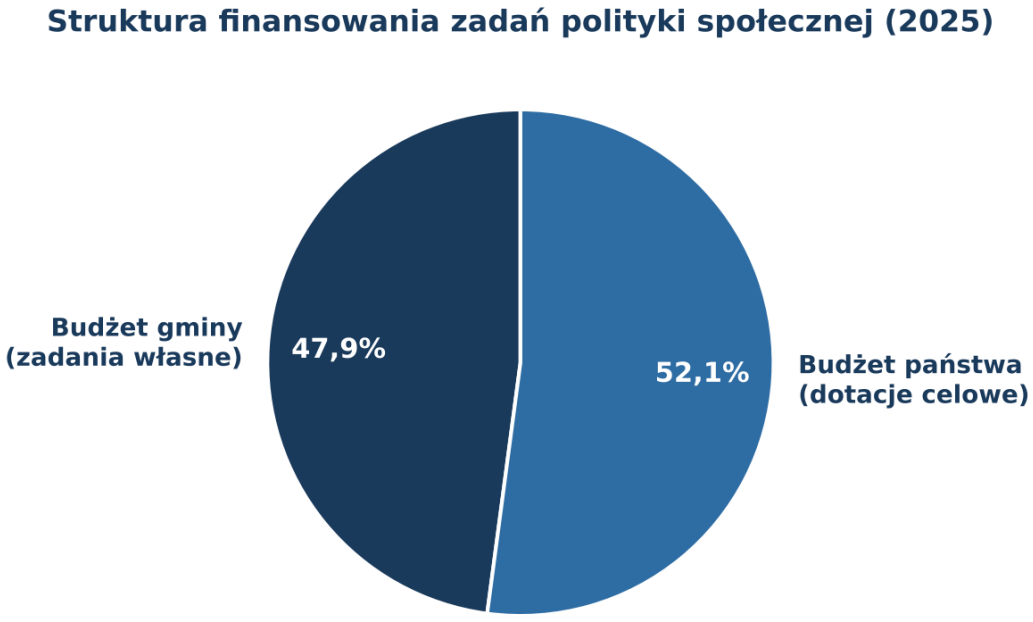
VIII.2 Struktura źródeł finansowania

STRUKTURA FINANSOWANIA W 2025 ROKU

Zadania z zakresu polityki społecznej finansowane są z dwóch głównych źródeł: budżetu gminy, z którego pokrywane są zadania własne, oraz dotacji z budżetu państwa przeznaczonych na zadania zlecone i dofinansowanie zadań własnych. W 2025 roku z budżetu gminy pochodziło 1 634 734,19 zł (47,9% wydatków ogółem), a z dotacji budżetu państwa 1 777 915,71 zł (52,1% wydatków ogółem).

Tabela VIII.2 – struktura źródeł finansowania zadań polityki społecznej w 2025 roku

Źródło finansowania	Kwota	Udział w wydatkach ogółem
Budżet gminy (zadania własne)	1 634 734,19 zł	47,9%
Budżet państwa (dotacje celowe)	1 777 915,71 zł	52,1%
Razem	3 412 649,90 zł	100%

Wykres 7. Struktura finansowania zadań polityki społecznej w 2025 roku.

Źródło: opracowanie własne na podstawie sprawozdania z wykonania budżetu gminy, 2025.

Tabela VIII.3 – przykładowe pozycje wydatków według źródła finansowania (2025)

Źródło finansowania	Przykładowa pozycja wydatków	Kwota
Budżet gminy	Utrzymanie Centrum Usług Społecznych	1 003 303,48 zł
Budżet gminy	Pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej	216 807,67 zł
Budżet gminy	Praca asystenta rodziny	91 837,39 zł
Budżet państwa	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	1 130 052,64 zł
Budżet państwa	Zasiłki stałe	227 523,61 zł
Budżet państwa	Dofinansowanie programu „Opieka 75+”	16 228,33 zł

Uzupełniającym źródłem finansowania są środki pozabudżetowe pozyskiwane w ramach celowych programów rządowych, w tym programu „Opieka wytchnieniowa” oraz programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”, których łączna wartość wzrosła z 46 972,53 zł w 2023 roku, przez 59 830,73 zł w 2024 roku, do 109 149,56 zł w 2025 roku (w tym 29 442,00 zł na opiekę wytchnieniową oraz 79 707,56 zł na asystenta osobistego), co potwierdza rosnące wykorzystanie zewnętrznych instrumentów finansowania w realizacji lokalnej polityki społecznej.

Poniżej przedstawiono trend wydatków w wybranych kategoriach zadań z zakresu polityki społecznej na przestrzeni ostatnich trzech lat, odpowiadających obszarom priorytetowym określonym w Rozdziale VI niniejszej Strategii.

Tabela VIII.4 – trend wydatków w wybranych kategoriach zadań polityki społecznej w latach 2023-2025

Kategoria wydatków	2023	2024	2025
Pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej	112 604,32 zł	100 958,01 zł	216 807,67 zł
Praca asystenta rodziny (budżet gminy)	14 880,94 zł	74 461,81 zł	91 837,39 zł
Piecza zastępcza	5 974,97 zł	16 770,28 zł	29 963,60 zł
Usługi opiekuńcze	205 968,19 zł	206 212,94 zł	252 710,32 zł
Obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego (wykonanie ogółem)	595,44 zł	6 090,65 zł	5 628,46 zł

Najbardziej wyraźny wzrost odnotowano w zakresie pracy asystenta rodziny oraz pieczy zastępczej, co pozostaje spójne z ustaleniami diagnozy przedstawionymi w podrozdziale III.6 oraz celami operacyjnymi obszaru VI.1. Rosnące wydatki na pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz na usługi

opiekuńcze odzwierciedlają z kolei postępujące starzenie się społeczności gminy, opisane w podrozdziale III.2 oraz w obszarze priorytetowym VI.2.

Uzupełnieniem analizy trendu wydatków jest szczegółowe rozliczenie wykonania planu finansowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Krynicy Morskiej za 2024 rok, przedstawione w podziale na rozdziały klasyfikacji budżetowej odpowiadające poszczególnym zadaniom z zakresu pomocy społecznej.

Tabela VIII.5 – wybrane pozycje wykonania planu finansowego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w zakresie zadań polityki społecznej w 2024 roku (wiersz „Razem" obejmuje pełne wykonanie planu, w tym pozycje niewyszczególnione)

Rozdział klasyfikacji	Zadanie	Plan	Wykonanie	% realizacji
85202	Pobyt mieszkańców w domach pomocy społecznej	106 000,00 zł	100 958,01 zł	95,24%
85205	Obsługa administracyjna Zespołu Interdyscyplinarnego	6 900,00 zł	6 090,65 zł	88,27%
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	18 100,00 zł	14 403,78 zł	79,58%
85214	Zasiłki celowe i pomoc w naturze	52 000,00 zł	51 936,00 zł	99,88%
85214	Zasiłki okresowe	35 000,00 zł	19 292,10 zł	55,12%
85216	Zasiłki stałe	184 336,00 zł	183 560,00 zł	99,58%
85219	Utrzymanie ośrodka	1 003 759,00 zł	860 298,81 zł	85,71%
85228	Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	318 880,00 zł	206 212,94 zł	64,67%
85230	Posiłek w szkole i w domu	64 000,00 zł	61 947,50 zł	96,79%
Razem	Zadania własne i zlecone gminy ogółem	3 238 440,22 zł	3 051 244,30 zł	94,22%

Zróżnicowany poziom wykonania planu w poszczególnych rozdziałach klasyfikacji budżetowej, wynoszący od 55,12% w przypadku zasiłków okresowych do 99,88% w przypadku zasiłków celowych, odzwierciedla zmienność rzeczywistych potrzeb mieszkańców w trakcie roku budżetowego, przy ogólnym wskaźniku wykonania planu zadań własnych i zleconych gminy na poziomie 94,22%.

VIII.3 Planowane kierunki finansowania Strategii na lata 2027-2037

Wysoka samodzielność finansowa gminy, wskazywana w diagnozie społeczno-gospodarczej opracowanej na potrzeby strategii rozwoju (ponad 80% udziału dochodów własnych w 2023 r. i brak zadłużenia w 2024 r.), sprzyja finansowaniu celów strategicznych i operacyjnych określonych w Rozdziale VI. Wskazane jest, aby

finansowanie Strategii w perspektywie 2027-2037 opierało się na zdywersyfikowanych źródłach, łączących budżet własny gminy, dotacje celowe z budżetu państwa, środki z rządowych programów celowych oraz środki zewnętrzne, w tym fundusze Unii Europejskiej dostępne w ramach rozwoju usług społecznych i ekonomii społecznej.

Zalecane jest ujmowanie kosztów realizacji poszczególnych kierunków działań określonych w Rozdziale VI w corocznych planach finansowych Centrum Usług Społecznych oraz w budżecie gminy, a także bieżące monitorowanie dostępności nowych źródeł finansowania zewnętrznego, w szczególności w obszarze deinstytucjonalizacji i rozwoju ekonomii społecznej, zgodnie z obszarem priorytetowym VI.7 niniejszej Strategii.

Szczegółowe zasady monitorowania realizacji celów Strategii, w tym również w wymiarze finansowym, przedstawiono w Rozdziale IX niniejszego dokumentu.

Rozdział IX. System wdrażania, monitoringu i ewaluacji

Skuteczna realizacja Strategii na lata 2027-2037 opiera się na przejrzystym systemie wdrażania, opartym na dotychczasowym, sprawdzonym modelu funkcjonującym w ramach poprzedniej Strategii na lata 2016-2026, uzupełnionym o rolę Centrum Usług Społecznych jako głównego koordynatora działań z zakresu polityki społecznej w gminie.

IX.1 System wdrażania

Funkcję koordynatora operacyjnego Strategii pełni Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej, w szczególności w zakresie monitorowania postępów, gromadzenia danych i współpracy międzyinstytucjonalnej. Realizacja poszczególnych działań pozostaje zadaniem Gminy Miasta Krynica Morska oraz wskazanych podmiotów partnerskich, zgodnie z zakresem ich kompetencji, każdorazowo w zakresie właściwym dla danego obszaru priorytetowego.

Tabela IX.1 – podmioty odpowiedzialne za wdrażanie Strategii

Poziom systemu wdrażania	Podmiot odpowiedzialny
Koordynacja operacyjna realizacji Strategii (monitorowanie, gromadzenie danych, współpraca międzyinstytucjonalna)	Centrum Usług Społecznych w Krynicy Morskiej
Obszary VI.1 (rodzina i dzieci) oraz VI.6 (edukacja i kultura)	Centrum Usług Społecznych, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka, Miejska Biblioteka Publiczna
Obszar VI.2 (osoby starsze i z niepełnosprawnościami)	Centrum Usług Społecznych, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów
Obszar VI.3 (rynek pracy)	Urząd Miasta Krynica Morska, Centrum Usług Społecznych, Powiatowy Urząd Pracy w Nowym Dworze Gdańskim, we współpracy z lokalnymi przedsiębiorcami w zakresie konkretnych przedsięwzięć
Obszar VI.4 (przeciwdziałanie przemocy domowej)	Zespół Interdyscyplinarny, Centrum Usług Społecznych (obsługa organizacyjno-techniczna), Komenda Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim
Obszar VI.5 (profilaktyka uzależnień)	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Centrum Usług Społecznych, Szkoła Podstawowa im. Janusza Korczaka oraz specjaliści realizujący profilaktykę i terapię
Obszar VI.7 (usługi społeczne i ekonomia społeczna)	Centrum Usług Społecznych we współpracy z Obszarem Wsparcia Ekonomii Społecznej w Gdańsku
Nadzór i przyjmowanie sprawozdań	Rada Miejska w Krynicy Morskiej

IX.2 System monitoringu

Monitoring realizacji Strategii prowadzony jest w cyklu rocznym, zgodnie z dotychczasową, sprawdzoną praktyką gminy. Postępy w realizacji poszczególnych celów operacyjnych określonych w Rozdziale VI oceniane są na podstawie wskaźników monitorowania przypisanych do każdego z obszarów priorytetowych, opartych na danych gromadzonych przez Centrum Usług Społecznych oraz podmioty partnerskie.

Tabela IX.2 – narzędzia monitorowania realizacji Strategii

Narzędzie monitoringu	Cykl	Zakres
Roczne sprawozdanie z realizacji Strategii	raz w roku	ocena wskaźników monitorowania przypisanych do celów operacyjnych, przedkładana Radzie Miejskiej
Raport o stanie Gminy	raz w roku	informacja o realizacji Strategii w ramach corocznego raportu o stanie gminy
Sprawozdanie z działalności Centrum Usług Społecznych	raz w roku	ocena liczby i zakresu usług społecznych świadczonych w ramach katalogu usług

Zalecane jest, aby wskaźniki monitorowania przyjęte dla poszczególnych celów operacyjnych odpowiadały rodzajowi wskaźników stosowanych dotychczas, tj. liczbie osób i rodzin objętych poszczególnymi formami wsparcia, liczbie godzin zrealizowanych usług, liczbie zawartych porozumień o współpracy oraz liczbie zrealizowanych działań animacyjnych i profilaktycznych, co zapewni porównywalność danych w kolejnych latach obowiązywania Strategii.

Podmioty realizujące działania przekazują Centrum Usług Społecznych dane o wykonaniu zadań i wartościach wskaźników w terminach określonych przez koordynatora operacyjnego. Centrum sprawdza kompletność, zgodność definicji i porównywalność przekazanych danych, wyjaśnia ewentualne rozbieżności z realizatorami, a następnie przygotowuje roczne sprawozdanie z realizacji Strategii, przedkładane Burmistrzowi i Radzie Miejskiej zgodnie z przyjętą procedurą sprawozdawczą.

Wskaźniki oparte na danych administracyjnych i sprawozdawczych aktualizowane są corocznie, natomiast wskaźniki pochodzące z badań ankietowych aktualizowane są przy kolejnych badaniach społecznych, prowadzonych z zachowaniem porównywalności narzędzi i grup respondentów.

Poniżej przedstawiono zbiorczy zestaw wskaźników monitorowania przypisanych do poszczególnych obszarów priorytetowych, zgodnie z celami operacyjnymi określonymi w Rozdziale VI niniejszej Strategii. Zestaw ten stanowi podstawę corocznej oceny postępów realizacji Strategii, dokonywanej w ramach narzędzi monitoringu wskazanych w Tabeli IX.2.

Tabela IX.3 – zbiorczy system wskaźników monitorowania Strategii według obszarów priorytetowych

Obszar priorytetowy	Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
VI.1 Rodzina i dzieci	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	6 (2025)	dostępność wsparcia asystenta

Obszar priorytetowy	Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
			rodziny adekwatna do zapotrzebowania
VI.1 Rodzina i dzieci	Liczba dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	3 (2025)	ograniczanie możliwych do uniknięcia przypadków umieszczania dzieci w pieczy zastępczej, przy nadrzędnym uwzględnieniu dobra i bezpieczeństwa dziecka
VI.1 Rodzina i dzieci	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	71 (2025)	ograniczenie skali i trwałości problemów przy zachowaniu dostępności pomocy
VI.1 Rodzina i dzieci	Liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej	96 (2025)	ograniczenie skali i trwałości problemów przy zachowaniu dostępności pomocy
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba osób objętych usługami opiekuńczymi (bezpośredni odbiorcy)	29 (2025)	utrzymanie dostępności usług opiekuńczych
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba godzin usług opiekuńczych	1 976,5 (2025)	dostosowanie do zgłaszanych potrzeb
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba osób korzystających z opieki wytchnieniowej	8 (2025)	wzrost liczby osób objętych opieką
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba osób korzystających z asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością	11 (2025)	wzrost dostępności asystencji osobistej
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba osób korzystających z teleopieki	20 (2025)	wzrost liczby użytkowników teleopieki

Obszar priorytetowy	Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba osób objętych usługami sąsiedzkimi	5 (2025)	rozwój wsparcia sąsiedzkiego
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba rodzin korzystających z wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	25 (2025)	utrzymanie dostępności sprzętu wspomagającego
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Liczba mieszkań wspomaganych w gminie	0 (2025)	utworzenie co najmniej jednego mieszkania wspomaganego, zgodnie z Lokalnym Planem Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych na lata 2026-2028
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	Udział bezrobotnych w wieku produkcyjnym	6,7% (2025)	ograniczenie udziału bezrobotnych
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	Liczba podmiotów gospodarczych na 1 tys. mieszkańców (ludność według stanu na 30 czerwca)	434,3 (2024)	utrzymanie wysokiej aktywności gospodarczej
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	Wpływy z PIT na 1 mieszkańca	4 367 zł (2025, według nowych zasad ustalania dochodów JST)	wzrost wpływów z PIT na 1 mieszkańca
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Liczba rodzin objętych pomocą z powodu przemocy domowej	5 (2025)	ograniczenie skali zjawiska
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Liczba środowisk objętych procedurą „Niebieskiej Karty”	2 (2024)	ograniczenie skali przemocy przy utrzymaniu skuteczności identyfikowania przypadków
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	7 (2024)	utrzymanie intensywności działań

Obszar priorytetowy	Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Liczba spotkań grup diagnostyczno-pomocowych	13 (2024)	utrzymanie intensywności pracy z rodzinami
VI.5 Profilaktyka uzależnień	Liczba posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	19 (2025)	utrzymanie intensywności pracy Komisji
VI.5 Profilaktyka uzależnień	Liczba rodzin objętych pomocą z powodu problemu alkoholowego	8 (2025)	ograniczenie skali problemów alkoholowych w rodzinach
VI.5 Profilaktyka uzależnień	Udział mieszkańców deklarujących niepicie alkoholu (N=101)	26,73% (badanie 2026)	wzrost udziału osób niepijących alkoholu
VI.6 Edukacja i kultura	Liczba uczniów uczestniczących w zajęciach sportowo-rekreacyjnych w Centrum Sportowo-Rekreacyjnym przy ul. Rybackiej	44 (2023)	wzrost liczby uczestników działań profilaktycznych
VI.6 Edukacja i kultura	Udział respondentów dorosłych wskazujących uzależnienie od komputera i internetu jako negatywne zjawisko (N=101)	74,26% (badanie 2026)	ograniczenie skali zjawiska
VI.6 Edukacja i kultura	Odsetek uczniów oceniających własną szkołę dobrze lub bardzo dobrze (klasy 4-6, wynik sygnalny)	60% (N=10, badanie 2026)	wzrost pozytywnych ocen szkoły
VI.7 Usługi społeczne i ekonomia społeczna	Liczba usług określonych w katalogu CUS	30 (2025)	dalsze poszerzanie katalogu usług
VI.7 Usługi społeczne i ekonomia społeczna	Liczba osób ujętych w rejestrze wniosków i zgłoszeń CUS	124 (2025)	wzrost liczby osób korzystających z usług
VI.7 Usługi społeczne i ekonomia społeczna	Liczba partnerstw międzysektorowych	2 (2025)	wzrost liczby partnerstw międzysektorowych
VI.7 Usługi społeczne i ekonomia społeczna	Liczba indywidualnych planów usług społecznych (IPUS)	8 (2025)	wzrost liczby indywidualnych planów usług

Obszar priorytetowy	Wskaźnik monitorowania	Wartość bazowa	Kierunek pożądanej zmiany
Wymiar finansowy Strategii	Wydatki budżetowe na zadania polityki społecznej ogółem	3 412 649,90 zł (2025)	finansowanie adekwatne do zakresu realizowanych zadań
Wymiar finansowy Strategii	Środki budżetu gminy na zadania polityki społecznej	1 634 734,19 zł (2025)	utrzymanie stabilnego udziału środków własnych
Wymiar finansowy Strategii	Dotacje z budżetu państwa na zadania polityki społecznej	1 777 915,71 zł (2025)	pełne wykorzystanie dostępnych dotacji
Wymiar finansowy Strategii	Środki pozabudżetowe pozyskane w ramach programów rządowych	109 149,56 zł (2025)	wzrost wykorzystania zewnętrznych źródeł finansowania

Wskaźniki wymiaru finansowego obejmują odrębnie wykonanie wydatków budżetowych oraz środki pozabudżetowe otrzymane w ramach programów rządowych, co pozwala na coroczne monitorowanie finansowania Strategii bez podwójnego liczenia środków pochodzących z różnych źródeł.

IX.3 Ewaluacja

HARMONOGRAM EWALUACJI

Monitoring realizacji Strategii prowadzony jest corocznie. Wskazane jest przeprowadzenie ewaluacji śródokresowej w połowie okresu obowiązywania Strategii, około 2032 roku, oraz ewaluacji końcowej w 2038 roku, po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii z dniem 31 grudnia 2037 r., w oparciu o wnioski z corocznych sprawozdań z realizacji poszczególnych celów operacyjnych.

Tabela IX.4 – kryteria ewaluacji Strategii

Kryterium ewaluacji	Pytanie ewaluacyjne
Trafność	Czy cele Strategii odpowiadają aktualnym potrzebom społecznym gminy?
Skuteczność	W jakim stopniu zrealizowano cele operacyjne i wskaźniki monitorowania?

Kryterium ewaluacji	Pytanie ewaluacyjne
Efektywność	Czy osiągnięte rezultaty są współmierne do poniesionych nakładów finansowych?
Trwałość	Czy wypracowane rozwiązania mają szansę być kontynuowane po zakończeniu okresu obowiązywania Strategii?

Materiał ewaluacyjny przygotowuje Centrum Usług Społecznych we współpracy z Urzędem Miasta i podmiotami realizującymi działania. Ewaluacja obejmuje analizę rocznych sprawozdań, wskaźników monitorowania, wydatków i źródeł finansowania oraz konsultacje z partnerami, a w miarę potrzeby również z mieszkańcami.

Wnioski z przeprowadzonych ewaluacji stanowić będą podstawę do ewentualnej aktualizacji celów operacyjnych i kierunków działań Strategii, w sposób zapewniający jej stałe dostosowanie do zmieniających się potrzeb społecznych gminy. Podsumowanie niniejszej Strategii przedstawiono w Rozdziale X.

Rozdział X. Podsumowanie

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2027-2037 stanowi kontynuację i rozwinięcie dotychczasowego, sprawdzonego podejścia gminy do polityki społecznej, wzbogacone o doświadczenia z realizacji poprzedniej strategii oraz o zmiany instytucjonalne, jakie zaszły w gminie w ostatnich latach, w tym przede wszystkim utworzenie Centrum Usług Społecznych.

X.1 Synteza diagnozy i kierunków strategicznych

Przeprowadzona diagnoza sytuacji społecznej gminy, pogłębiona analizą SWOT oraz oceną realizacji poprzedniej strategii, pozwoliła na wyodrębnienie siedmiu obszarów priorytetowych, odpowiadających rzeczywistym potrzebom i specyfice gminy nadmorskiej o sezonowej gospodarce turystycznej. Dla każdego z obszarów określono cel strategiczny, rozwijany poprzez cele operacyjne i kierunki działań, powiązane bezpośrednio z wynikami diagnozy oraz z doświadczeniami wyniesionymi z realizacji dotychczasowej strategii.

Tabela X.1 – obszary priorytetowe i cele strategiczne Strategii na lata 2027-2037

Obszar priorytetowy	Cel strategiczny
VI.1 Rodzina i dzieci	Wzmacnianie rodziny w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie dzieciom i młodzieży bezpiecznych warunków rozwoju i wsparcia w sytuacjach kryzysowych.
VI.2 Osoby starsze i z niepełnosprawnościami	Zapewnienie seniorom i osobom z niepełnosprawnościami warunków do bezpiecznego i samodzielnego funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz przeciwdziałanie ich wykluczeniu społecznemu.
VI.3 Rynek pracy i przeciwdziałanie bezrobociu	Ograniczenie negatywnych skutków sezonowości lokalnego rynku pracy oraz wspieranie aktywności zawodowej mieszkańców gminy.
VI.4 Przeciwdziałanie przemocy domowej	Ograniczenie zjawiska przemocy domowej oraz zapewnienie skutecznego wsparcia i ochrony osobom jej doznającym.
VI.5 Profilaktyka uzależnień	Ograniczenie występowania uzależnień i zachowań ryzykownych wśród mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży.
VI.6 Edukacja i kultura	Wyrównywanie szans edukacyjnych mieszkańców oraz rozwój oferty kulturalnej integrującej społeczność lokalną.
VI.7 Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej (obszar gminno-specyficzny)	Rozwój usług społecznych i ekonomii społecznej dostosowanych do sezonowego, nadmorskiego charakteru gminy.

X.2 Znaczenie wdrożenia Strategii dla rozwoju gminy

Realizacja przyjętych celów strategicznych i operacyjnych wspierana jest przez katalog usług społecznych, współpracę z organizacjami pozarządowymi i innymi partnerami przy realizacji wybranych usług i zadań publicznych, w tym zadań zlecanych we właściwym trybie, oraz rozwijaną współpracę międzysektorową w obszarze ekonomii społecznej. Finansowanie realizacji celów opiera się na środkach własnych gminy, dotacjach z budżetu państwa oraz środkach pozabudżetowych i funduszach zewnętrznych, a dotychczasowy wzrost wydatków na zadania polityki społecznej wskazuje na zwiększającą się skalę ich finansowania, której przyszły zakres zależeć będzie od corocznych decyzji budżetowych i dostępności środków.

Spójny system wdrażania, oparty na koordynującej roli Centrum Usług Społecznych, oraz ugruntowany, coroczny system monitoringu i okresowej ewaluacji, mają zapewnić warunki do systematycznej, opartej na danych oceny postępów realizacji Strategii oraz jej elastycznego dostosowywania do zmieniających się potrzeb społecznych gminy przez cały okres jej obowiązywania.

X.3 Perspektywa realizacji na lata 2027-2037

KIERUNEK ROZWOJU GMINY

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Miasta Krynica Morska na lata 2027-2037 wyznacza spójny i realistyczny kierunek rozwoju lokalnej polityki społecznej, łączący troskę o mieszkańców najbardziej potrzebujących wsparcia z dalszym wzmacnianiem potencjału instytucjonalnego gminy oraz rozwojem ekonomii społecznej dostosowanej do jej nadmorskiego, sezonowego charakteru.

Wskazane jest, aby konsekwentna realizacja niniejszej Strategii, prowadzona we współpracy wszystkich podmiotów lokalnej polityki społecznej oraz przy zaangażowaniu społeczności lokalnej, przyczyniała się do systematycznego podnoszenia jakości życia mieszkańców Gminy Miasta Krynica Morska przez cały okres obowiązywania dokumentu, tj. do roku 2037.